

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΟΨΙΣ

ΙΕΡΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ,

ΚΑΤ' ΕΡΩΤΑΠΟΚΡΙΣΙΝ.

“Ενθυμήσου τὰς ἀρχαίας ἡμέρας, συλλογίσου τοὺς
χρόνους πολλῶν γενεῶν.” Δευτ. Κεφ. αβ. 7.

ΣΜΥΡΝΗ,

ΕΝ Τῷ ΤΥΠ. Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ καὶ ΣΥΝΤ.

1835.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΣΥΝΟΨΙΣ

ΙΕΡΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

ΕΡΩΤΗΣΙΣ. Ἀπὸ τί ἐπλάσεν ὁ Θεὸς τὸν πρῶτον
ἄνδρα;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ. Ἀπὸ χώμα τῆς γῆς.

Ἐρ: Ἀπὸ τί δὲ τὴν πρῶτην γυναῖκα;

Ἀπ: Λαβὼν μίαν τῶν πλευρῶν τοῦ ἀνδρὸς; ἐν
ᾧ αὐτὸς ἐκοιμᾶτο.

Ἐρ: Εἰς πόσον καιρὸν, ἐδημιούργησεν ὁ Θεὸς
τὸν κόσμον καὶ ὅλα ὅσα εὐρίσκονται μέσα εἰς
αὐτόν;

Ἀπ: Εἰς ἕξ ἡμέρας.

Ἐρ: Τί ἔκαμεν ὁ Θεὸς τὴν ἐβδόμην ἡμέραν;

Ἀπ: Ὁ Θεὸς ἀνεπαύθη τὴν ἐβδόμην ἡμέραν καὶ
τὴν εὐλόγησεν.

Ἐρ: Πῶς ὠνομάσθη ὁ πρῶτος ἀνὴρ;

Ἀπ: Ἀδάμ.

Ἐρ: Πῶς δὲ ἡ πρώτη γυνή;

Ἀπ: Εὕα.

Ἐρ : Ποῦ ἔβαλεν ὁ Θεὸς τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὕαν, ἀφ' οὗ τοὺς ἐπλασεν;

Ἀπ : Εἰς ἓνα ὠραῖον κῆπον ὑνομαζόμενον Ἐδέμ.

Ἐρ : Ποίαν ἐντολὴν ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὕαν, ὅταν τοὺς ἔβαλεν εἰς τὸν Παράδεισον;

Ἀπ : Νὰ μὴ φάγωσιν ἀπὸ τὸν καρπὸν ἐνὸς δένδρου.

Ἐρ : Πῶς ὠνομάζετο τοῦτο τὸ δένδρον;

Ἀπ : Τὸ ξύλον τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ καὶ κακοῦ.

Ἐρ : Ἦκουσαν οὗτοι τοῦ Θεοῦ;

Ἀπ : Ὁχι· ἀλλ' ἔφαγαν ἀπὸ τὸν καρπόν.

Ἐρ : Ποῖος ἔφαγεν ἀπ' αὐτοῦ πρῶτον;

Ἀπ : Ἡ Εὕα καὶ ἔπειτα ἔδωκε καὶ εἰς τὸν Ἀδὰμ.

Ἐρ : Ποῖος παρεκίνησε τὴν Εὕαν διὰ νὰ τὸν φάγῃ;

Ἀπ : Ὁ Διάβολος εἰς σχῆμα ὄφeos.

Ἐρ : Πῶς ἐπαίδευσε ὁ Θεὸς τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὕαν διὰ ταύτην των τὴν παρακοήν;

Ἀπ : Τοὺς ἐδίδωκεν ἀπὸ τὸν κῆπον τῆς Ἐδέμ, καὶ τῶν εἶπεν ὅτι θείλουσιν ἐξ ἅπαντος ἀποθάνειν.

Ἐρ : Ὅταν δὲ ὁ Θεὸς τοὺς ἐδιδόξε τί τῶν ὑπεσχέθη;

Ἀπ : Τῶν ὑπεσχέθη ὅτι ἔμελλε νὰ στείλῃ ἓνα Σωτῆρα εἰς τὸν κόσμον, νὰ σώσῃ αὐτοὺς ἀπὸ τὸν αἰώνιον θάνατον.

Ἐρ : Ποῖος ἦτον αὐτὸς ὁ Σωτὴρ;

Ἀπ : Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. Β.

- Ἐρ : Ποῖοι ἦσαν ὁ Κάιν καὶ ὁ Ἀβελ ;
 Ἀπ : Οἱ δύο πρῶτοι υἱοὶ τοῦ Ἀδάμ καὶ τῆς Εὕας.
 Ἐρ : Ἦσαν καὶ οἱ δύο καλοὶ ἄνθρωποι ;
 Ἀπ : Ὁχι, ὁ Κάιν ἦτο κακοῦργος.
 Ἐρ : Τί ἔκαμεν ;
 Ἀπ : Ἐφόνευσεν τὸν ἀδελφόν του Ἀβελ.
 Ἐρ : Διὰ τί, τὸν ἐφόνευσεν ;
 Ἀπ : Διὰ φθόνον· ἐπειδὴ καὶ ἡ θυσία του πρὸς
 τὸν Θεὸν ἐσάθη δεκτὴ καὶ τοῦ Κάιν ἀπρόσδεκτος.
 Ἐρ : Τί ἠκολούθησεν εἰς τὸν Κάιν, ὕστερον ἀπὸ
 ταύτην τὴν ἀνοσιουργίαν τὴν ὁποίαν ἔπραξεν ;
 Ἀπ : Ἐμισεῖτο τοσοῦτον ἀφ' ὅλους ὅσοι τὸν ἐγνώ-
 ριζον, ὥστε ἠναγκάσθη ν' ἀφήσῃ τὴν πατρίδα
 του, καὶ νὰ διατρίβῃ εἰς ξένην γῆν.

ΚΕΦ. Γ.

- Ἐρ : Τί ἦτον ὁ Κατακλυσμός ;
 Ἀπ : Ὅταν ὁ κόσμος ἐγέμισεν ἀπὸ ἀνθρώπους
 καὶ εἶχαν διαφθορὴν ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ, ὁ
 Θεὸς ἐξεῖλε πολλὴν βροχὴν νὰ τοὺς πνίξῃ ὅλους,
 τὸ νερὸν λοιπὸν ἦλθεν ἐπάνω εἰς τὴν γῆν, καὶ
 ἡ γῆ ἐγεμίσθη, καὶ τοῦτο ὠνομάσθη κατα-
 κλυσμός.
 Ἐρ : Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι χωρὶς ἐξαίρεσιν ἦσαν
 κακοῦργοι ;

Ἀπ: Ὑπῆρχεν ἓνας καὶ μόνος καλὸς, ὁ Νῶε.

Ἐρ: Ἐπνίξε καὶ τοῦτον ὁ Θεός;

Ἀπ: Ὁχι· ὁ Θεὸς τοῦ εἶπε νὰ κατασκευάσῃ μίαν κιβωτὸν, ἡγουν, ἐν εἶδος πλοίου διὰ νὰ πλῆῃ ἐπάνω εἰς τὰ νερά, καὶ νὰ ἔμβῃ εἰς αὐτὴν αὐτὸς μεθ' ὅλης τοῦ τῆς αἰκογενείας, καὶ μετὰ τινων ἀπὸ παντὸς εἶδους τῶν ζώων.

Ἐρ: Πῶς ὠνομάζοντο οἱ τρεῖς υἱοὶ τοῦ Νῶε, οἵτινες ἐμβῆκαν μετὰ τοῦ πατρὸς τῶν εἰς τὴν κιβωτόν;

Ἀπ: Σὴμ, Χάμ καὶ Ἰάφεθ.

Ἐρ: Πόσον καιρὸν ἔβρεχεν ἐπάνω εἰς τὴν γῆν;

Ἀπ: Σαραντα ἡμέρας καὶ σαραντα νύκτας.

Ἐρ: Ὅταν τὰ ὕδατα ὀλιγόσεν, ποῦ ἐκάθισεν ἡ κιβωτός;

Ἀπ: Εἰς τὴν κορυφὴν ἑνὸς ὄρους ὀνόμαζομένου Ἀραράτ.

Ἐρ: Ὅταν ὁ Νῶε ἤθελε νὰ ἐξεύρῃ εἰς τὰ νερά ἐσύρθησαν ἀπὸ τὴν γῆν, τί ἔκαμεν;

Ἀπ: Ἐξεῖλε μίαν περισερὰν ἔξω τῆς κιβωτοῦ, ἥτις μὴ δυνηθεῖσα νὰ εὕρῃ τόπον ξηρὸν νὰ καθίσῃ ἐπέσρεψε πάλιν εἰς τὴν κιβωτόν.

Ἐρ: Τί ἔκαμε λοιπὸν ὁ Νῶε;

Ἀπ: Μετὰ ἑπτὰ ἡμέρας πάλιν ἐξαπέστειλε τὴν περισερὰν, καὶ πρὸς τὸ ἑσπέρας ἐπέσρεψε μὲ φύλλον ἐλαίας εἰς τὸ σῶμα τῆς.

Ἐρ : Ὑστερον ἀπὸ πόσας ἡμέρας, ὁ Νῶε ἐξαπέ-
σειλε τρίτην φοράν τὴν περισεράν ἀπὸ τὴν
κιβωτόν ;

Ἀπ : Μετὰ ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ ἡ περισερά δὲν
ἐπέσρεψε πλέον εἰς αὐτόν· τότε ἐγνώρισεν ὁ
Νῶε ὅτι τὰ νερά ἐξέλειπον ἀπὸ τὴν γῆν, καὶ
ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν κιβωτόν, μεθ' ὅλης του τῆς
οἰκογενείας.

Ἐρ : Τί ὑπεσχέθη ὁ Θεὸς εἰς τὸν Νῶε ;

Ἀπ : Ὅτι δὲν ἤθελε φέρειν πλέον κατακλυσμὸν
ἐπάνω εἰς τὴν γῆν.

Ἐρ : Καὶ ποῖον σημεῖον ταύτης του τῆς ὑποσχέ-
σεως τοῦ ἔδωκεν ;

Ἀπ : Τὸ οὐράνιον Τόξον.

Ἐρ : Πόσοι λοιπὸν ἄνθρωποι ἐσώθησαν ἀπὸ τὸν
κατακλυσμὸν ;

Ἀπ : Ὅκτώ. ὁ Νῶε μὲ τὴν γυναῖκά του, καὶ οἱ
τρεῖς του υἱοί, μὲ τὰς γυναῖκάς των.

Ἐρ : Καὶ οἱ τρεῖς υἱοί τοῦ Νῶε ἦσαν καλοί ;

Ἀπ : Ὅχι, ὁ Χάμ δὲν ἦτο καλός.

Κ Ε Φ. Δ.

Ἐρ : Πόσαι γλῶσσαι ἐλαλοῦντο ἐπάνω εἰς τὴν γῆν ;

Ἀπ : Μία καὶ μόνη, πρὶν τῆς συγχύσεως τῶν
γλῶσσῶν ἐπὶ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Πύργου τῆς
Βαβέλ.

Ἐρ : Τί ἦτον ὁ Πύργος τῆς Βαβέλ ;

Ἄπ: Πύργος, τὸν ὁποῖον οἱ ἄνθρωποι ἤρχισαν
νὰ κτίζωσι, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ κορυφή ἐπρεπε
νὰ φθάνη ἕως εἰς τὸν Οὐρανόν.

Ἐρ: Διὰ τί ἤθελον νὰ τὸν κάμωσι τοσοῦτον
ὑψηλόν;

Ἄπ: Πιθανῶς, διὰ νὰ σωθῶσιν ἀπὸ τὸν πνιγ-
μὸν, εἰάν ὁ Θεὸς ἤθελε σείλῃ ἐκ νέου τὸν
κατακλυσμὸν.

Ἐρ: Τοὺς ἤφισεν ὁ Θεὸς νὰ τελειώσωσι τὸ ἔρ-
γον των;

Ἄπ: "Οχι, ὁ Θεὸς ἐσύγχυσε τὴν γλῶσσάν των,
καὶ δὲν ἐδύνατο ὁ εἷς νὰ ἐννοήσῃ τὸν ἄλλον.

Ἐρ: Τί ἔκαμαν λοιπόν;

Ἄπ: Διεκορπίσθησαν ὅλοι εἰς διάφορα μέρη τοῦ
κόσμου.

ΚΕΦ. Ε.

Ἐρ: Ποῖος ἦτον ὁ Ἀβραάμ;

Ἄπ: Ὁ ὑπόγραμμὸς τῶν πιστῶν καὶ ὁ φίλος τοῦ
Θεοῦ.

Ἐρ: Ἡ Σάρρᾶ δὲ ποία ἦτον;

Ἄπ: Ἡ γυνὴ τοῦ Ἀβραάμ.

Ἐρ: Τί ἐπρόσβαξεν ὁ Θεὸς τὸν Ἀβραάμ νὰ κάμῃ;

Ἄπ: Ν' ἀφίσῃ τὴν πατρίδα του καὶ νὰ ὑπάγῃ
εἰς γῆν, τὴν ὁποίαν αὐτὸς ἤθελε τοῦ δείξειν.

Ἐρ: Ὑπήκουσε τοῦ Θεοῦ ὁ Ἀβραάμ;

Ἄπ: Μάλιστα, ὑπῆγεν εἰς τὴν γῆν Χαναάν.

Ἐρ : Ποῦ κεῖται ἡ Χαναάν ;

Ἀπ : Πρὸς τὸ Δυτικονότιον μέρος τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας, ὀνομάζεται δὲ μὲ διάφορα ὀνόματα, ὡς γῆ τῆς Ἐπαγγελίας, γῆ τοῦ Ἰσραὴλ, Παλαιστίνη, Ἰουδαία καὶ ἁγία Γῆ.

Ἐρ : Ποῖον ἔλαβε μαζύ του ὁ Ἀβραάμ, εἰς τὴν Χαναάν ;

Ἀπ : Σάρραν τὴν γυναῖκά του καὶ Λῶτ τὸν ἀνέψιόν του.

Ἐρ : Τί ἔκαμαν οἱ δοῦλοι τοῦ Ἀβραάμ καὶ οἱ δοῦλοι τοῦ Λῶτ ;

Ἀπ : Εἶχον φιλονεικίαν ἀνάμεσόν των.

Ἐρ : Τί ἐσοχάσθησαν ὁ Ἀβραάμ καὶ ὁ Λῶτ, ὅτι ἦτο καλῆτερον νὰ πράξωσιν εἰς ταύτην τὴν περίσασιν ;

Ἀπ : Ἐσοχάσθησαν ὅτι ἦτο καλῆτερον νὰ χωρισθῶσιν ὁ εἰς ἀπὸ τὸν ἄλλον.

Ἐρ : Ποῦ ὑπῆγεν ὁ Λῶτ καὶ ἐκατοίκητεν ;

Ἀπ : Εἰς πόλιν ὀνομαζομένην Σόδομα.

Ἐρ : Τί ὑπεσχέθη ὁ Θεὸς εἰς τὸν Ἀβραάμ μετὰ τοῦτο ;

Ἀπ : Ὁ Θεὸς ὑπεσχέθη ὅτι ἤθελε τὸν καταστήσειν πατέρα μεγάλου ἔθνους.

Ἐρ : Πῶς ὠνομάζετο ὁ πρῶτος υἱὸς τοῦ Ἀβραάμ ;

Ἀπ : Ἰσμαήλ.

Ἐρ : Πῶς δὲ ὁ ἄλλος υἱὸς τοῦ Ἀβραάμ, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς τοῦ ἔδωκεν εἰς τὸ γῆράς του ;

Ἀπ : Ἰσαάκ.

ΚΕΦ. 5.

Ἐρ: Ὁποίου χαρακτῆρος ἄνθρωπος ἦτον ὁ Ἰσμαήλ;

Ἀπ: Ὁ Ἰσμαήλ μικρὸς ἦτο πολλὰ κακὸς, καὶ ἐπερίπαιξε τὸν ἀδελφόν του Ἰσαὰκ, καὶ ἐδιώχθη ἀπὸ τὴν πατρικὴν του οἰκίαν μετὰ τῆς μητρός του Ἀγαρ.

Ἐρ: Πῶς ὠνομάζετο ἡ μεγάλη πόλις ἣτις ἔκειτο πλησίον τῶν Σοδόμων;

Ἀπ: Γόμορρα.

Ἐρ: Μέτῃνα τρόπον, ὁ Παντοδύναμος ἐπαίδευσε τὴν κακίαν τοῦ λαοῦ τούτων τῶν πόλεων;

Ἀπ: Ἐξεῖλε πῦρ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν, καὶ ἠφάνισε ταύτας τὰς πόλεις μετὰ τῶν κατοίκων των.

Ἐρ: Ἐκαυσεν ὁ Θεὸς καὶ τὸν Λῶτ;

Ἀπ: Ὁχι, τοῦ εἶπε νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὰ Σόδομα μετὰ τῆς γυναίκός του καὶ τῶν θυγατέρων.

Ἐρ: Τί συνέβη εἰς τὴν γυναῖκα τοῦ Λῶτ;

Ἀπ: Αὐτὴ ἔσρεψε νὰ ἰδῇ ὀπίσω της τὰ Σόδομα, μ' ὅλον ὅτι ὁ Θεὸς εἶχε τὴν διορίσει νὰ μὴ σραφῇ, διὰ τὸ ὅπως τὴν μετάβαλεν εἰς σῆλην ἄλατος.

Ἐρ: Ποῦ ὑπῆγεν ὁ Λῶτ, καὶ ἔζησε μετὰ τῶν θυγατέρων του;

Ἀπ: Εἰς σπήλαιον πλησίον τῆς πόλεως Σηγώρ.

ΚΕΦ. Ζ.

Ἐρ : Τὶ ἐπρόσαξεν ὁ Θεὸς τὸν Ἀβραάμ νὰ κάμῃ τὸν υἱὸν τοῦ Ἰσαάκ ὅταν ἐμεγάλωσεν ;

Ἀπ : Νὰ τὸν σφάξῃ καὶ νὰ τὸν προτφέρει εἰς θυσίαν πρὸς αὐτόν.

Ἐρ : Εἰς ποῖον μέρος τοῦ εἶπεν ὁ Θεὸς νὰ τὸ κάμῃ ;

Ἀπ : Ἐπάνω εἰς ἓν ἀπὸ τὰ ὄρη τῆς γῆς Μοριά.

Ἐρ : Διὰ τί ἐπρόσαξεν ὁ Θεὸς τὸν Ἀβραάμ νὰ θυσιάσῃ τὸν υἱὸν τοῦ ;

Ἀπ : Διὰ νὰ τὸν δοκιμάσῃ ἂν τὸν ἠγάπα, καὶ ἂν ὑπήκουεν εἰς τὰς ἐντολάς του.

Ἐρ : Ὑπήκουσεν ὁ Ἀβραάμ τοῦ Θεοῦ ;

Ἀπ : Μάλιστα· καὶ ἤθελε θυσιάσῃ τὸν υἱὸν τοῦ, ἐὰν ἐν ᾧ ἠπλῶνε τὴν χειρὰ τοῦ νὰ λάβῃ τὴν μάχαιραν, ἄγγελος δὲν τὸν ἐμπόδιζε, καὶ δὲν τοῦ ἔλεγε νὰ σφάξῃ, ἀντὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ κριόν, ὃς τις ἦτο πιασμένος εἰς τὰ χαμόκλαδα ἐκεῖ πλησίον.

Ἐρ : Πῶς ὠνομάσθη ὁ Ἀβραάμ διὰ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ὑποταγὴν τοῦ ;

Ἀπ : Πατὴρ τῶν πιστῶν.

Ἐρ : Τὶ ἔκαμεν ὁ Ἀβραάμ ὅταν ἐγήρασε, καὶ ἐπεθύμητε νὰ νυμφεύσῃ τὸν υἱὸν τοῦ ;

Ἀπ : Ἐξεῖλε τὸν δούλον τοῦ εἰς ἄλλον τόπον ὀνομαζόμενον Μεσοποταμίαν, διὰ νὰ εὕρῃ γυναῖκα διὰ τὸν Ἰσαάκ.

Ἐρ: Τί ἔλαβεν ὁ δοῦλος μαζύ του;

Ἀπ: Δέκα καμήλους φορτωμένας δῶρα.

Ἐρ: Ἀφοῦ αἱ καμήλοι ἐπεριπάτησαν ἓνα μέγαν διάστημα χωρίς νά πῖωσι νερόν, τί ἔκα-
μεν ὁ δοῦλος;

Ἀπ: Ἐσάθη εἰς πηγάδιον καὶ ἐγονάτισε καὶ
ἐδεήθη πρὸς τὸν Θεόν, ὥστε ἡ γυνὴ ἣτις ἔπρεπε
νά γίνῃ σύζυγος τοῦ Ἰσαάκ, νά ᾔθελεν ἔλθῃ
καὶ ἀνατύρῃ νερόν δι' αὐτὸν καὶ τὰς καμήλους του.

Ἐρ: Τίς ἦλθεν εἰς τὸ φρέαρ τοῦ ὕδατος;

Ἀπ: Ἡ Ῥεβέκκα μετὰ τῶν προβάτων της, καὶ
ἐπρόσφερεν ἑαυτὴν διὰ νά ἀνατύρῃ νερόν δι'
αὐτὸν καὶ τὰς καμήλους του.

Ἐρ: Ποία ἦτον ἡ Ῥεβέκκα;

Ἀπ: Ἡ θυγάτηρ ἐνὸς ἀνεψιοῦ τοῦ Ἀβραάμ.

Ἐρ: Τί ἔκαμε τότε ὁ δοῦλος;

Ἀπ: Ἐδῶκεν εἰς αὐτὴν τινὰ δῶρα, καὶ ἠκολού-
θησεν αὐτὴν εἰς τὴν οἰκίαν της· οἱ δὲ γονεῖς
της ἔδωκαν τὴν ἄδειαν ν' ἀπέλθῃ μετὰ τοῦ δούλου.

Ἐρ: Ὅταν ἡ Ῥεβέκκα ἔφθασεν εἰς τὴν Γῆν Χα-
ναὰν τί ἔκαμεν;

Ἀπ: Ὑπανδρεύθη τὸν Ἰσαάκ, καὶ ἐσάθη μία
πολλὰ καλὴ σύζυγος.

Ἐρ: Ἐξῆσεν ἡ Σάρρα νά ἰδῇ νυμφευμένον τὸν
υἱόν της;

Ἀπ: Ὁχι, αὐτὴ ἀπέθανε πρῖν.

Ἐρ: Εἰς ποίαν ἡλικίαν ἀπέθανεν ὁ Ἀβραάμ;

Ἄπ : Εἰς ἡλικίαν ἑκατὸν ἐβδομήκοντα πέντε χρόνων.

Ἐρ : Ποῦ τὸν ἔθαψαν οἱ υἱοί του ;

Ἄπ : Εἰς τὸ σπήλαιον Μαχπελάχ, ὅπου εἶχε ταφῇν καὶ ἡ γυνή του Σάρρα.

ΚΕΦ. Η΄

Ἐρ : Πόσους υἱοὺς ἐγέννησεν ἡ Ῥεβέκκα ;

Ἄπ : Δύω τὸν Ἡσαῦ καὶ τὸν Ἰακώβ.

Ἐρ : Ποῖος ἦτον ὁ μεγαλύτερος ;

Ἄπ : Ὁ Ἡσαῦ.

Ἐρ : Τί ἐξεύρεις νὰ εἴπῃς περὶ τοῦ Ἡσαῦ ;

Ἄπ : Μίαν ἡμέραν ἐν ᾗ ἐπέσρεψεν ἀπὸ τὸ κυνήγιον καὶ ἦτο πολλὰ πεινασμένος, εἶδε τὸν ἀδελφόν του τρώγοντα μαγειρευμένην φακὴν, καὶ ἐπώλησε τὰ πρωτοτοκία του εἰς τὸν Ἰακώβ, διὰ τὸ μαγεῖρεμα τῆς φακῆς.

Ἐρ : Διὰ τί ἔκχμεν ὁ Ἰακώβ τοῦτο τὸ συνάλλαγμα μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του ;

Ἄπ : Ἐπειδὴ ἐπεθύμει, αὐτὸς νὰ κατασταθῇ ὁ πατήρ τοῦ μεγάλου ἔθνους, τὸ ὅποιον εἶχεν ὑποσχεθῇν ὁ Θεὸς εἰς τὸν Ἀβραάμ.

Ἐρ : Ἦξευρεν ὁ Ἰσαάκ ὅτι ὁ Ἡσαῦ εἶχε πωλήσειν τὰ πρωτοτοκία του ;

Ἄπ : Ὁχι.

Ἐρ : Ἀφ' οὗ ἐγήρασεν ὁ Ἰσαάκ καὶ οἱ ὀφθαλμοί του εἶχον σχεδὸν τυφλωθῇν, τί εἶπεν εἰς τὸν Ἡσαῦ νὰ κάμῃ ;

Ἀπ: Τοῦ εἶπε νὰ ὑπάγῃ νὰ πιάσῃ κανέν κυνήγιον καὶ νὰ τὸ ψήσῃ, καὶ νὰ τοῦ τὸ προσφέρῃ, διὰ νὰ τὸν εὐλογήσῃ πρὶν ἀποθάνῃ.

Ἐρ: Τί ἔκαμε τότε ἡ Ῥεβέκκα;

Ἀπ: Ἡ Ῥεβέκκα ἤκουσε τὸν λόγον τὸν ὁποῖον εἶπεν ὁ Ἰσαάκ πρὸς τὸν Ἡσαῦ, καὶ ἐρμηνεύει τὸν Ἰακώβ νὰ φέρῃ κρέατα, καὶ νὰ τὰ ψήσῃ, καὶ ἐνδεδυμένος τὰ φορέματα τοῦ Ἡσαῦ, νὰ τὰ προσφέρῃ εἰς τὸν πατέρα του διὰ νὰ τὸν εὐλογήσῃ πρὶν ἐπιστρέψῃ ὁ Ἡσαῦ.

Ἐρ: Ἡπατήθῃ ὁ Ἰσαάκ;

Ἀπ: Μάλιστ' καὶ ἐπροφῆτευσεν ὅτι οἱ ἀπόγονοι τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἰακώβ ἤθελον εὐλογηθῇν ὑπὲρ τὴν γενεάν τοῦ ἀδελφοῦ του.

Ἐρ: Ὅταν ὁ Ἡσαῦ ἦλθεν ἀπὸ τὸ κυνήγιον τί ἔκαμεν;

Ἀπ: Ἐθυμώθῃ κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του, καὶ εἶπεν ὅτι ἤθελε τὸν φονεύσῃν εὐθὺς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός του.

Ἐρ: Τί εἶπε ἡ Ῥεβέκκα τοῦ Ἰακώβ;

Ἀπ: Ν' ἀναχωρήσῃ εἰς μακρυνὸν τόπον διὰ νὰ μὴν ἡμπορέσῃ νὰ τὸν φονεύσῃ ὁ ἀδελφός του.

Κ Ε Φ. Θ.'

Ἐρ: Τί συνέβη εἰς τὸν Ἰακώβ τὴν πρώτην νύκτα τοῦ ταξιδίου του;

Ἀπ: Ἐπλαγίασε κατὰ γῆς, καὶ ἔβαλε μίαν πέτραν εἰς προσκεφάλαιόν του, ὁ δὲ Θεὸς τοῦ ἔσειλεν ἐνύπνιον πολλὰ εὐφρόσυνον.

Ἐρ: Τί ὠνειρεύθη;

Ἀπ: Εἶδε τοὺς Ἀγγέλους ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας εἰς τὴν γῆν ἀπὸ τοὺς Οὐρανοὺς, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ ὑπεσχέθη ὅτι ἤθελον εὐλογηθῆν' εἰς τὸ σπέρμα του ὅλα τὰ ἔθνη τῆς γῆς, καὶ ὅτι ἤθελε τὸν συντροφεύειν ὅπου καὶ αὐτὸς ὑπάγῃ, καὶ ὅτι ἤθελε τὸν φέρειν πάλιν ὀπίσω εἰς τὴν πατρικὴν του γῆν.

Ἐρ: Ὅταν ἐξύπνησεν ὁ Ἰακώβ, πῶς ὠνόμασε τὸν τόπον ἐκεῖνον;

Ἀπ: Βαιθήλ.

Ἐρ: Ποῦ ὑπῆγεν ἔπειτα ὁ Ἰακώβ;

Ἀπ: Εἰς τόπον ὀνομαζόμενον Παδὰν Ἀράμ, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς του Λάβαν.

Ἐρ: Τί ἔκαμεν ἐκεῖ;

Ἀπ: Ἐνυμφεύθη τὰς δύο θυγατέρας τοῦ Λάβαν, τὴν Λείαν καὶ τὴν Ῥαχὴλ.

Ἐρ: Πόσους υἱοὺς ἔλαβεν ὁ Ἰακώβ;

Ἀπ: Δώδεκα, καὶ μίαν θυγατέρα.

Ἐρ: Πόσον καιρὸν ἔμεινεν ὁ Ἰακώβ μετὰ τοῦ Λάβαν;

Ἀπ: Ἐικοσι χρόνους, καὶ ἔπειτα ἀνεχώρησε μετὰ τῶν γυναικῶν καὶ τέκνων του εἰς τὴν Χαναάν.

Ἐρ: Τί ἔκαμεν ὁ Ἡσαῦ ὅταν ἔμαθεν ὅτι ὁ ἀδελφός του ἐπέστρεψεν;

Ἀπ: Ἐκβῆκε πρὸς ὑπάντησίν του μὲ τετρακοσίους ἄνδρας.

Ἐρ: Τί συνέβη ὅταν συνηπαντήθησαν;

Ἀπ: Ὁ Θεὸς ἐμαλάκωσε τὴν καρδίαν τοῦ Ἡσαῦ, καὶ ἐχάρη ὅταν εἶδε τὸν ἀδελφόν του, καὶ ἐφιλιώθη μετ' αὐτοῦ.

Ἐρ: Εὗρεν ἀκόμῃ ζῶντα τὸν πατέρα του Ἰσαάκ;

Ἀπ: Μάλισα, ἀλλ' ἀπέθανε μετ' οὐ πολὺ.

Ἐρ: Ποῦ δὲ ἐτάφη;

Ἀπ: Εἰς τὸ σπήλαιον Μαχπελάχ, ὅπου καὶ ὁ πατὴρ του Ἀβραάμ.

Ἐρ: Πῶς ὠνομάζετο ὁ εἰς τῶν νεωτέρων υἱῶν τοῦ Ἰακώβ;

Ἀπ: Ἰωσήφ.

Κ Ε Φ. Ι.

Ἐρ: Τί ἐξεύρεις νὰ εἴπῃς περὶ τοῦ Ἰωσήφ;

Ἀπ: Ἦτο πολλὰ καλὸς νέος, καὶ ὁ πατήρ του τὸν ἠγάπα περισσότερον ἅφ' ὅλους τοὺς μεγαλύτερους του ἀδελφούς, ὅθεν οὗτοι τὸν ἐζήλευσαν καὶ ἀπεφάσισαν νὰ τὸν φονεύσωσιν.

Ἐρ: Καὶ τὸν ἐφόνευσαν;

Ἀπ: Ὁχι, ὁ Ῥουβὴν ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς του, κατέπεισε τοὺς λοιποὺς νὰ τὸν ρίψωσιν εἰς ἕνα λάκκον, ἐπὶ σκοπῶ, νὰ τὸν ἐκβάλῃ ἐκεῖθεν ὅταν ἀναχωρήσωσιν.

Ἐρ : Τὸν ἤφισαν μέσα εἰς τὸν λάκκον ;

Ἀπ : Ὅχι. ἀπέρασαν κάποιοι ἔμποροι πρὸς τοὺς ὁποίους τὸν ἐπώλησαν.

Ἐρ : Τὶ δὲ εἶπον εἰς τὸν πατέρα των Ἰακώβ ;

Ἀπ : Ὅτι ὁ ἡγαπητός του ἐφονεύθη ἀπὸ ἀγρίου θηρίου, καὶ ἔβαψαν τὸ ποικιλόχρουν φόρεμα του εἰς αἷμα, διὰ νὰ τὸν κάμωσι νὰ τὸ πισεύσῃ.

Ἐρ : Ποῦ ἔφεραν τὸν Ἰωτῆφ, οἱ ἀνθρώποι οἵτινες τὸν ἠγόρασαν ;

Ἀπ : Εἰς τὴν Ἀιγυπτον.

Ἐρ : Τὶ συνέβη εἰς αὐτὸν εἰς τὴν Ἀιγυπτον ;

Ἀπ : Κατ' ἀρχὰς ὑπέφερε μεγάλας δυσυχίας, ἀλλ' ἀκολούθως ὁ Φαραὼ, ὁ βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου τὸν ἔκαμε διοικητὴν τοῦ βασιλείου του.

Ἐρ : Πῶς ἠνταμώθη πάλιν μετὰ τῶν ἀδελφῶν του ;

Ἀπ : Ἠκολούθησε πείνα εἰς τὸν τόπον των, καὶ οἱ ἀδελφοί του ἦλθον εἰς τὴν Ἀιγυπτον ν' ἀγοράσωσι σῖτον.

Ἐρ : Τὶ ἔκαμεν ὁ Ἰωτῆφ ὅταν εἶδε τοὺς ἀδελφούς του ;

Ἀπ : Τοὺς ἐγνώρισε, καὶ τοὺς ἐτυγχώρησε, καὶ τοὺς ἀπέστειλε νὰ φέρωσι τὸν πατέρα των, διὰ νὰ κατοικήσωσιν ὅλοι ὁμοῦ εἰς τὴν Ἀιγυπτον, καὶ νὰ τρέφωνται παρ' αὐτοῦ.

Ἐρ : Πῶς ὠνομάσθησαν οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰακώβ ;

Ἀπ : Ἰσραηλῖται, διότι ὁ Ἰακώβ ὠνομάζετο καὶ Ἰσραήλ.

ΚΕΦ. ΙΑ.

Ἐρ: Ὅταν ὁ καλὸς βασιλεὺς Φαραὼ ἀπέθανε, τί συνέβη εἰς τοὺς Ἰσραηλῖτας εἰς τὴν Ἀιγυπτὸν;

Ἀπ: Ἄλλος Φαραὼ ἐβασίλευσεν, ὅς τις δὲν ἐφοβεῖτο τὸν Θεόν, καὶ ἐμεταχειρίσθη τοὺς Ἰσραηλῖτας μὲ ἀνσηρότητα ὡς δούλους του, καὶ τοὺς διέταξε νὰ ρίπτωσι τὰ ἀρσενικά των τέκνα εἰς τὸν ποταμόν.

Ἐρ: Τί δύνασαι νὰ μ' εἴπης περὶ τούτου;

Ἀπ: Ἰσραηλῖτης τις ὀνομαζόμενος Ἀμράμ ἔχων γυναῖκα ὀνομαζομένην Ἰωχεβέδ, ἐγέννησεν υἱὸν ὠραίου τὴν ὄψιν, τὸν ὁποῖον ἐκρυψε διὰ τρεῖς μῆνας.

Ἐρ: Τί ἔκαμεν εἰς τὸ τέλος τῶν τριῶν μηνῶν;

Ἀπ: Ἡ μήτηρ φοβηθεῖσα μὴ ἀνακαλυφθῇ τὰ παιδίον καὶ ριφθῇ, ἔκαμεν ἓν κιβώτιον ἀπὸ σπάρτα, καὶ τὸ ἔβαλε μέσα, καὶ τὸ ἔθεσεν εἰς τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ, ἐμπιστευθεῖσα εἰς τὸν Θεὸν τὴν διατήρησίν του.

Ἐρ: Τί συνέβη μετὰ ταῦτα;

Ἀπ: Ἡ θυγάτηρ τοῦ Φαραὼ τὸ εὔρε, καὶ τὸ ἐπῆρε καὶ τὸ ἀνέθρεψεν ὡς ἰδίου της τέκνον, ὀνομάσατά το Μωϋσῆν.

Ἐρ: Ποίαν δ' ἔλαβε διὰ τροφόν του;

Ἀπ: Τὴν μητέρα τοῦ παιδίου Ἰωχεβέδ.

Ἐρ: Πῶς ὠνομάζετο ὁ ἀδελφὸς τοῦ Μωϋσέως;

Ἀπ: Ἀαρών.

Ἐρ : Ὅταν ὁ Μωϋσῆς ἐμεγάλωσε τι τοῦ εἶπεν
ὁ Θεὸς νὰ κάμῃ;

Ἀπ : Νὰ λάβῃ μαζύ του τὸν ἀδελφόν του Ἀαρών,
καὶ νὰ ὑπάγῃ πρὸς τὸν Φαραῶ, καὶ νὰ τοῦ
εἶπῃ ὅτι πρέπει ν' ἀφίσῃ τοὺς Ἰσραηλῖτας ν'
ἀπέλθωσιν.

Ἐρ : Τοὺς ἤφισεν ὁ Φαραῶ ν' ἀπέλθωσιν;

Ἀπ : Ὅχι· εἶπεν ὅτι δὲν ἐφοβεῖτο τὸν Θεόν,
καὶ ὅτι δὲν ἤθελε νὰ τοὺς ἀφίσῃ.

Ἐρ : Τί ἔκαμε λοιπὸν ὁ Θεός;

Ἀπ : Ἔσειλε πολλὰς πληγὰς διὰ νὰ τὸν ὑπο-
χρεώτῃ νὰ τὸν φοβηθῇ, καὶ τελευταῖον ἐφό-
νευσεν ὅλους τοὺς πρωτοτόκους υἱοὺς τῆς Αἰ-
γύπτου εἰς μίαν νύκτα.

Ἐρ : Ἦφισε τότε ὁ Φαραῶ τοὺς Ἰσραηλῖτας ν'
ἀπέλθωσιν;

Ἀπ : Μάλιστα· ἀλλ' ἀφ' οὗ ἀνεχώρησαν ἐλυπήθη,
καὶ ἔσειλε κατόπιν των ὅλον του τὸ σράτευμα.

Ἐρ : Μέχρι τίνος τοὺς κατεδίωξε μὲ τὸ σρά-
τευμά του;

Ἀπ : Ἔως εἰς τὸν αἰγιαλὸν τῆς Ἐρυθρᾶς θα-
λάσσης.

Ἐρ : Πῶς διεπέρασαν οἱ Ἰσραηλῖται τὴν Ἐρυθρὰν
θάλασσαν;

Ἀπ : Ὁ Θεὸς διήρεσε τὰ νερά καὶ ἀπέρασαν
ἐπὶ ξηρᾶς.

Ἐρ : Τί συνέβη εἰς τὸν Φαραῶ;

Ἄπ: Ὑπῆγε κατόπιν των καὶ ὁ Θεὸς ἔτμιξε τὰ νερά ἐπάνω του, καὶ ἔπνιξεν αὐτὸν καὶ ὅλον του τὸ σράτευμα.

Κ Ε Φ. ΙΒ.

Ἐρ: Ἀφ' οὗ ἤλευθέρωσεν ὁ Θεὸς τοὺς Ἰσραηλίτας ἀπὸ τὴν Ἀιγυπτου, ποῖον ἐδιόρισεν ὁδὸν γόντων;

Ἄπ: Τὸν Μωϋσέα.

Ἐρ: Πῶς τοὺς ἔδειξε τὸν δρόμον τὸν ὁποῖον ἤθελε ν' ἀπέλθωσι;

Ἄπ: Ἔσειλε σὺλον νεφέλης διὰ νὰ τοὺς ὁδηγῇ τὴν ἡμέραν εἰς τὸν δρόμον, καὶ σὺλον πυρὸς διὰ νὰ τοὺς φέγγῃ τὴν νύκτα.

Ἐρ: Πῶς τοὺς ἔθρεψεν ὁ Θεός;

Ἄπ: Ἔβρεξε μάννα ἀπὸ τὸν οὐρανὸν νὰ τρώωσιν ἀντὶ ψωμίου.

Ἐρ: Τί ἦτον αὐτὸ τὸ μάννα;

Ἄπ: Ἐν ἐξαίρετον εἶδος τροφῆς.

Ἐρ: Πῶς δὲ τοὺς ἐπότισεν;

Ἄπ: Ὅταν αὐτοὶ ἐδίψων, ἔκαμψεν οἷς νὰ πηγάζῃ νερὸν ἀπὸ πέτραν βράχου.

Ἐρ: Ποῦ τῶν ἔδωσεν ὁ Θεὸς τὰς δέκα ἐντολάς;

Ἄπ: Ἐπάνω εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους Σινᾶ.

Ἐρ: Μέτινα τρόπον τῶν ἔδωσεν ὁ Θεὸς τὰς ἐντολάς;

Ἄπ: Τὰς ἔγραψεν εἰς δύο πετρίνας πλάκας καὶ τὰς ἔδωκε τοῦ Μωϋσέως.

Ἐρ : Τὶ ἰδιαίτερον συνέβη εἰς τὸν Μωϋσῆν, ὅταν κατέβη ἀπὸ τὸ ὄρος ;

Ἀπ : Τὸ πρόσωπον του ἔλαμπε τόσον, ὥστε ὁ λαὸς δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν θεωρῇ.

Ἐρ : Ὅταν ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὸν Μωϋσῆν τὰς ἐντολὰς καὶ ἄλλους νόμους, τί τοῦ εἶπε νὰ κάμῃ ;

Ἀπ : Τὸν ἐπρόσαξε ν' ἀνεγείρῃ σκηνὴν διὰ τὴν κοινὴν λατρείαν.

Ἐρ : Τί εἶπεν ὁ Θεὸς τοῦ Μωϋσέως νὰ κάμῃ πρὸς τὸν ἀδελφόν του Ἀαρών ;

Ἀπ : Νὰ διορίσῃ αὐτὸν μὲν εἰς Ἀρχιερέα, τοὺς δὲ υἱοὺς του εἰς ἱερεῖς ὑπ' αὐτὸν· τὸν ἐπρόσαξε προσέτι, νὰ χωρίσῃ τὴν φυλὴν Λευὶ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς σκηνῆς.

Κ Ε Φ. ΙΓ'.

Ἐρ : Ποῖον ἦτο τὸ κυριώτερον τῶν ὅσων ἐφυλάττοντο μέσα εἰς τὴν σκηνήν ;

Ἀπ : Ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης.

Ἐρ : Τί ἦτον αὕτη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης ;

Ἀπ : Ἐν μικρὸν κιβώτιον χρυσαμένον, τοῦ ὁποίου τὸ σκέπασμα ὠνομάζετο Ἰλαστήριον.

Ἐρ : Τί ἐφυλάττετο μέσα εἰς αὐτὴν τὴν κιβωτόν ;

Ἀπ : Αἱ δύο πλάκες τοῦ νόμου.

Ἐρ : Ὅταν οἱ Ἰσραηλῖται ὠδοιπόρουν εἰς τὰς

ἐρήμους, πῶς ἤξευρον, πότε ἔπρεπε νὰ σαματήσωσι, καὶ πότε νὰ προπατήσωσιν;

Ἀπ: Ὅταν ὁ κύλος τῆς νεφέλης, ὅς τις ἦτο πάντοτε ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐκινεῖτο, ἤξευρον, ὅτι ἔπρεπε νὰ προπατῶσι, καὶ ὅταν ἔμενεν ἀκίνητος, τότε, ὅτι ἔπρεπε νὰ σαματήσωσι νὰ ἀκουμβήσωσι τὴν σκηνὴν, καὶ νὰ σήσωσι τὰς σκηνὰς των.

Ἐρ: Ποία ἐσάθη ἡ διαγωγή τῶν Ἰσραηλιτῶν, μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσίν των ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους;

Ἀπ: Ἐγόγγυζον, καὶ ἀπесаτοῦσαν κατὰ τοῦ Θεοῦ ὅσάκις ἤθελον ἐμπέσειν εἰς δυσκολίας.

Ἐρ: Πῶς τοὺς ἐπαίδευσεν ὁ Θεός;

Ἀπ: Εἶπεν, ὅτι ὅλοι ὅσοι ἐξῆλθον ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, ἐκτὸς τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ καὶ τοῦ Χάλεβ, οἵτινες ἦσαν πιστοί, ἔπρεπε νὰ ἀποθάνωσιν εἰς τὴν ἐρημον, καὶ μόνον τὰ τέκνα των νὰ κληρονομήσωσι τὴν γῆν τῆς Χαναάν.

Ἐρ: Ποῦ ἀπέθανεν ὁ Ἀαρών;

Ἀπ: Ἐπὶ τοῦ ὄρους Ὡρ, ὃ δὲ υἱὸς τοῦ Ἐλεάζαρ ἐγένεν ἀρχιερεὺς αὐτ' αὐτοῦ.

Ἐρ: Ὑπῆγε καὶ ὁ Μωϋσῆς εἰς τὴν γῆν τῆς Ἐπαγγελίας;

Ἀπ: Ὅχι· ἀλλ' ὁ Θεὸς τοῦ ἐχάρισε τὸ νὰ τὴν θεωρήσῃ μόνον ἀπὸ τὴν κορυφὴν Φασιγὰ τοῦ ὄρους Ναβαῦ, καὶ ἀπέθανεν εἰς τὴν γῆν Μωάβ.

ΚΕΦ. ΙΔ.

Ἐρ : Ὅταν ὁ Μωϋσῆς ἀπέθανε, ποῖον ἐδιόριτεν ὁ Θεὸς ὁδηγὸν τῶν Ἰσραηλιτῶν ;

Ἀπ : Τὸν Ἰησοῦν τοῦ Ναυῆ.

Ἐρ : Πῶς ὠνομάζετο ἡ πρώτη πόλις τὴν ὁποίαν ἐκυρίευσαν εἰς τὴν γῆν Χαναάν ;

Ἀπ : Ἰεριχώ.

Ἐρ : Ἐδοκίμασαν καμμίαν ἀνδρίζασιν εἰς τὴν κυρίευσίν της ;

Ἀπ : Μάλισα, οἱ κἄτριοι τῶν ἠναντιώθησαν, ὁ δὲ Θεὸς ἔκαμε νὰ τὴν κυριεύσωσι διὰ θαύματος.

Ἐρ : Διὰ τίνος θαύματος ;

Ἀπ : Ὁ Θεὸς τοὺς ἐπρόσαξε νὰ περιφέρωσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης πέριξ τῆς πόλεως, μίαν φορὰν τὴν ἡμέραν εἰς ἕξ ἡμέρας, τὴν δ' ἐβδόμην ἡμέραν νὰ περιέλθωσι τὴν πόλιν ἑπτὰκις, καὶ οἱ ἱερεῖς νὰ σάλπισσῃσι τὰς σάλπιγγάς των, καὶ ὁ λαὸς ν' ἀνακράξῃ, καὶ ὅταν ἔγινε τοῦτο, τὰ τείχη τῆς πόλεως κατήδαφίσθησαν, καὶ ἐμβῆκαν αὐτοὶ καὶ τὴν ἐκυρίευσαν.

Ἐρ : Ἦτον ἀγαθὸς ἄνθρωπος ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ ;

Ἀπ : Μάλισα· καὶ ἀπέθανεν εἰς βαθυτάτον γῆρας, καὶ ἐθρηνήθη παρὰ τοῦ λαοῦ.

ΚΕΦ. ΙΕ.

Ἐρ : Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ,

ὅποια ἐσάθη ἡ διαγωγή τῆς ἐπελθούσης γενεᾶς τοῦ Ἰσραὴλ;

Ἄπ: Δὲν ἔμειναν πιστοὶ πρὸς τὸν Θεόν, ἀλλ' ἐπροσκύνησαν εἰδώλα, καὶ δὲν ἐξωλόθρευταν τὰ ἔθνη τὰ ὅποια εἶχον μείνειν εἰς τὴν γῆν Χαναάν.

Ἐρ: Ποῖοι ἦταν οἱ ἰσχυρώτεροι ἐχθροί των;

Ἄπ: Οἱ Φιλιισταῖοι.

Ἐρ: Ποῖοι ἦταν οἱ Φιλιισταῖοι;

Ἄπ: Λαὸς κατοικοῦντες πρὸς τὸ νότιον μέρος τῆς Χαναάν.

Ἐρ: Ἐσυγχώρητεν ὁ Θεὸς τοὺς Φιλισταίους νὰ καταβάλλωσι τοὺς Ἰσραηλῖτας;

Ἄπ: Ὁχι. ἤγειρεν ἓνα δυνατὸν ἄνδρα ὀνομαζόμενον Σαμφών, ὅστις ἦτο τοσοῦτον δυνατὸς, ὥστε ἠδυνήθη νὰ φονεύσῃ λέοντα μὲ μεγάλην εὐκολίαν.

Ἐρ: Τί δοκίμιον τῆς δυνάμεώς του ἔδωκεν;

Ἄπ: Ἐπόλεμησε πρὸς ἑκατοντάδας ἀνθρώπων, ὅταν δὲ περιεκλείσθῃ εἰς τὴν πόλιν τῆς Γάζας, ἐσήκωσε τὰς πύλας τῆς πόλεως ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους του, καὶ τὰς ἐπῆρε καὶ ἔφυγεν.

Ἐρ: Ἦτο καλὸς ἄνθρωπος ὁ Σαμφών;

Ἄπ: Ὁχι. ὅθεν καὶ πρὸς τιμωρίαν του ὁ Θεὸς τοῦ ἐσήκωσε τὴν δύναμιν, καὶ οἱ Φιλιισταῖοι τὸν ἐτύφλωσαν καὶ τὸν ἐφυλάκωσαν.

Ἐρ: Τί ἔκαμεν αὐτὸς τότε;

Ἄπ: Μετενόησε, καὶ ἐδεήθη πρὸς τὸν Θεόν,
καὶ ὁ Θεὸς τοῦ ἔδωκε πάλιν τὴν δύναμίν του,
οἱ Φιλιισταῖοι ὅμως δὲν τὸ ἐγνώρισαν.

Ἐρ: Τί ἔκαμαν οἱ Φιλιισταῖοι;

Ἄπ: Τὸν ἔφεραν μίαν ἡμέραν εἰς ἓνα ναὸν εἰ-
δώλων, αὐτὸς δὲ πιασθεὶς ἀπὸ τοὺς δύο γύ-
λους, ὅτινες ὑπεσῆριζον τὸν ναὸν, τοὺς ἐτρά-
βησε, καὶ κατέσρεψε τὸν ναὸν, καὶ ὅλους τοὺς
εἰς αὐτὸν εὐρισκομένους.

Ἐρ: Ἀπέθανε καὶ ὁ Σαμψὼν μετ' αὐτῶν;

Ἄπ: Μάλιστα. ὁ Θεὸς παρεχώρησε ν' ἀποθάνῃ
διότι ἡμάρτησεν.

Κ Ε Φ Ι ς.

Ἐρ: Ποία ἦτον ἡ Ἄννα;

Ἄπ: Καλλίστη γυνή, ἥτις ἔζη εἰς τὰς ἡμέρας
τοῦ Ἡλίου.

Ἐρ: Ποῖος ἦτον ὁ Ἡλίου;

Ἄπ: Ἀρχιερεὺς καὶ κριτὴς τῶν Ἰσραηλιτῶν.

Ἐρ: Τί δύνασαι νὰ μ' εἴπῃς περὶ τῆς Ἄννης;

Ἄπ: Αὐτὴ δὲν ἐτεκνοποιοῦσε, διὰ τὸ ὅποῖον καὶ
ἐλυπεῖτο μεγάλως, καὶ ἐπαρκαλάσσει τὸν Θεόν
νὰ τῆς δώσῃ τέκνον, αἱ δεήσεις της εἰσηκού-
σθησαν καὶ ἐγέννησεν υἱόν.

Ἐρ: Πῶς ὠνομάσθη οὗτος ὁ υἱός;

Ἄπ: Σαμουήλ.

Ἐρ: Τί ἐξεύρεις νὰ μ' εἴπῃς διὰ τὸν Σαμουήλ;

Ἀπ: Ὄταν ἤρχισε ν' ὁμιλῇ, ἡ μήτηρ του τὸν ἐδίδαξε νὰ φοβῆται τὸν Θεόν, καὶ ὅταν ἔγινε τεσσάρων χρόνων τὸν ἔφερε τοῦ Ἀρχιερέως Ἡλὶ, καὶ τοῦ τὸν παρέδωκε διὰ ὑπηρετήν εἰς τὰς πρὸς τὸν Θεὸν λειτουργίας, ὁ Ἡλὶ τὸν παρέλαβεν εἰς τὴν ἐπισκοπίαν του, καὶ μὲ τὸν καιρὸν ἐσοφίσθη καὶ ἔγινε καλὸς ἄνθρωπος.

Ἐρ: Τί ἔκαμεν ὁ Θεὸς τὸν Σαμουὴλ;

Ἀπ: Τὸν ἔκαμε προφῆτην του, καὶ τοῦ ἔλεγε νὰ λέγῃ πρὸς τὸν λαόν του τὸν Ἰσραὴλ, ὅ,τι τοῦ ἤρρεσκε νὰ κάμωτι.

Ἐρ: Ἐμείνεν εὐχαριστήμενος ὁ λαὸς, ὅταν εἶχε κριτὴν του τὸν Σαμουὴλ;

Ἀπ: Ὁχι, καὶ ἐπὶ τέλους ἐπέμενε νὰ ψηφίσῃ βασιλέα, μ' ὅλον ὅτι ἄτοπον, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς ἦτον ὁ βασιλεὺς των, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ἐπεθύμουν, ὁ Θεὸς τῶν εἶπεν, ὅτι θέλει τῶν δῶσειν.

Ἐρ: Ποῖον ἐδιάλεξεν ὁ Θεὸς διὰ βασιλέα των;

Ἀπ: Τὸν Σαοὺλ τὸν υἱὸν τοῦ Κεῖς, ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Βενιαμίν.

Κ Ε Φ. ΙΖ.

Ἐρ: Εἰς ποῖαν περίστασιν ἔγινε ὁ Σαοὺλ βασιλεὺς;

Ἀπ: Ταξιδεύων εἰς ἀναζήτησιν τινῶν ὄνων, τοὺς ὁποίους εἶχε χάσειν ὁ πατήρ του, ἦλθεν εἰς τὴν Ῥαμὰ, εἰς τὸ σπήτι τοῦ Σαμουὴλ, ὃς τις

τὸν ἔχριτε βασιλέα κατὰ τὴν προσαγὴν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀκολούθως ὅταν τὸν παρέστηεν εἰς τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ ὡς βασιλέα, ἀνέκραξαν τὸ, “Ζήτω ὁ βασιλεὺς.”

Ἐρ: Ἐξάσθη καλὸς Βασιλεὺς ὁ Σαούλ;

Ἀπ: Κατ' ἀρχὰς ἦτο πολλὰ καλὸς, καὶ καθυπέταττον ὅλους τὼν τοὺς ἐχθροὺς, ἀλλ' ἀκολούθως ὑπερηφανευθεὶς καὶ καταφρονήσας τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἀπέστειλε τὸν προφήτην Σαμουὴλ νὰ τοῦ εἴπῃ, ὅτι ἤθελε τοῦ σηκώσῃ τὴν εὐλογίαν, καὶ τὴν δώσῃ εἰς ἄλλον καλλήτερόν του, καὶ μετὰ τοῦτο δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ νικήσῃ τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Ἰσραὴλ, ὥστε περὶ τὸ τέλος τῆς ζωῆς του ἐξάσθη πολλὰ δυσυχής.

ΚΕΦ. ΙΗ.

Ἐρ: Ποῖος ἦτον ὁ Δαβίδ;

Ἀπ: Ὁ υἱὸς τοῦ Ἰεσσαί, ὅς τις ἐκατοίκει εἰς τὴν Βηθλεέμ.

Ἐρ: Ἦτο καλὸς νέος ὁ Δαβίδ;

Ἀπ: Μάλιστα· καὶ ἠγάπα τὸν Θεὸν ἐξ ὅλης του καρδίας.

Ἐρ: Τί δύνασαι νὰ μ' εἴπῃς περὶ τοῦ Δαβίδ;

Ἀπ: Ὅταν ὁ Σαούλ ἠτέβησε πρὸς τὸν Θεόν, τὸν Δαβίδ ὁ Θεὸς ἐδιάλεξε διὰ δεύτερον βασιλέα τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἔστειλε τὸν Σαμουὴλ

νά τὸν κρίση, ἀλλ' ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον μό-
νον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Σαοῦλ.

Ἐρ: Τί θαυμάσιον ἐπραξεν ὁ Δαβίδ;

Ἀπ: Ἐν ᾧ ἦτο νεανίσκος, οἱ Ἰσραηλῖται εἶχαν
πόλεμον μὲ τοὺς Φιλιθαίους, μεταξύ δὲ τῶν
Φιλιθαίων εὐρίσκειτο τερατώδης γίγας ὀνομα-
ζόμενος Γολιάθ, ἀπὸ τὴν Γάθ, πόλιν τῶν
Φιλιθαίων. Οὗτος ἐτρόμαξε τὸν Σαοῦλ καὶ τὸν
λαόν του κατὰ πολλὰ, ὁ Δαβίδ ὅμως πεποι-
θῶς εἰς τὸν Θεόν, ἐπολέμητε μ' αὐτὸν μὲ μό-
νην μίαν σφενδόνην, καὶ μίαν πέτραν, καὶ τὸν
ἐφόνευτεν.

Ἐρ: Τί ἔκαμεν ἀφ' οὗ τὸν ἐφόνευτεν;

Ἀπ: Ἀπέκοψε τὴν κεφαλὴν του, καὶ οὕτως οἱ
Ἰσραηλῖται ἠλευθερώθησαν ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς
των.

Ἐρ: Τί συνέβη εἰς τὸν Δαβίδ μετὰ τοῦτο;

Ἀπ: Ὁ Σαοῦλ τὸν ἐξήλευτε, καὶ ἤθελε τὸν
φονεύσειν, ἐὰν ὁ Θεὸς δὲν τὸν ἐλύτρωνε πολ-
λάκις ἀπὸ τὰς χειράς του, τέλος πάντων, ὁ
Σαοῦλ ἐφονεύθη εἰς τὴν μάχην, καὶ ὁ Δαβίδ
ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ.

Ἐρ: Ποίαν πόλιν ἔκτιτεν ὁ Δαβίδ;

Ἀπ: Τὴν Ἱερουσαλήμ, μητρόπολιν τῆς Ἰουδαίας,
ἐπάνω εἰς τὸ ὄρος Σιών.

Ἐρ: Τί ἡγάπα ὁ Δαβίδ νὰ κάμῃ;

Ἀπ: Νὰ παίζῃ τὴν κιθάραν, ψάλλων ὕμνους πρὸς τὸν Θεόν, συνέγραψε δὲ πολλοὺς ψαλμοὺς οἱ ὅποιοι ἀναγινώσκονται καὶ ψάλλονται εἰς τὰς ἐκκλησίας μας.

Κ Ε Φ. ΙΘ.

Ἐρ: Ποῖος ἦτον ὁ Ἀβετσαλώμ;

Ἀπ: Ἐνας ἀπὸ τοὺς υἱοὺς τοῦ Δαβίδ.

Ἐρ: Ἦτο καλὸς νέος;

Ἀπ: Ὁχι· εὐηρεσεῖτο εἰς τὸ νὰ παίζῃ μᾶλλον, παρὰ νὰ ὑπηρετῇ τὸν Θεόν, καὶ δὲν ἠγάπα τὸν πατέρα του, ἀλλ' ἐπεθυμοῦσε νὰ γίνῃ αὐτὸς, βασιλεὺς ἀντὶ τοῦ πατρὸς του, καὶ ἐτύναξε σράτευμα διὰ νὰ τὸν πολεμήσῃ.

Ἐρ: Τὸν ἠγάπα ὁ Δαβίδ;

Ἀπ: Ἀγκαλὰ καὶ ἦτο κακὸς, τὸν ἠγάπα ὑπερβολικὰ καὶ ἐπαρακαλοῦσε τοὺς ἀξιωματικούς του νὰ μὴ τὸν φονεύσωσιν.

Ἐρ: Τὸν ἠφισεν ὁ Θεὸς ἀτιμώρητον;

Ἀπ: Ὁχι. ἀλλ' ἐν ᾧ ἔτρεχεν ἔφιππος, τὰ μακρά του μαλὶα ἐμπεριδύθησαν εἰς τοὺς κλάδους ἐνὸς δένδρου καὶ τὸ ἄλογον φυγόν, τὸν ἠφιστε κρεμᾶμενον ἀπὸ τοῦ δένδρου, ἕως οὗ ὁ Ἰωάβ ἀξιωματικὸς τοῦ Δαβίδ τὸν εἶδε, καὶ τὸν ἐφόνευστε μὲ τὸ κοντάρι του.

Ἐρ: Ἐχάρηκεν ὁ Δαβίδ διὰ τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ του;

Ἀπ: "Ὅχι· ἐπαραπονεῖτο καὶ ἔλεγεν, "ἄμπαρ
ν' εἶχα ἀποθάνειν ἐγὼ ἀντί σου, υἱέ μου Ἀβρα-
σαλώμ!"

Ἐρ: Τί ἔκαμεν ὁ Δαβίδ ὅταν ἐχήρασεν;

Ἀπ: Ἐκαμε βασιλεῖα τὸν Σολομῶντα, καὶ ἀπέ-
θανε μετ' ὀλίγον.

ΚΕΦ. Κ.'

Ἐρ: Τί ἄνθρωπος ἦτον ὁ Σολομών;

Ἀπ: Ὁ σοφώτατος τῶν ἀνθρώπων, ὅς τις μὴ
ὄλον ὅτι ἰσχυρὸς Μονάρχης, ἐτίμα τὸν Θεόν.

Ἐρ: Τί ἀξιοσημεῖωτον ἔργον ἔπραξεν;

Ἀπ: Ἐκτίσεν ἓνα μεγαλοπρεπῆ ναὸν διὰ τὴν
λατρείαν τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ εἰς
τὸ ὄρος Μοριὰ, ὅπου ὁ Ἀβραάμ ἤθελε νὰ
θυσιάσῃ τὸν υἱόν του.

Ἐρ: Πῶς ὠνομάζετο ὁ ναὸς οὗτος;

Ἀπ: Ναὸς τοῦ Σολομῶντος.

Ἐρ: Ἐξηκολούθησε πάντοτε νὰ ᾔηται καλὸς καὶ
σοφὸς βασιλεὺς;

Ἀπ: "Ὅχι· κατήντησε ματαιόφρων καὶ ἀνήμερος
ἐιδῶλα διὰ νὰ τὰ προσκυνᾷ ὁ λαὸς, διὰ τὸ
ὅποῖον ἐθυμώθη ὁ Θεός, καὶ τοῦ εἶπεν ὅτι
ἤθελε τοῦ ἀφαιρέσειν τὴν βασιλείαν ἀπὸ τὴν
γενεάν του, καὶ αὕτως ὁ Σολομών, σερηθεὶς
τὴν εὐνοίαν τοῦ Θεοῦ, ἔζησε τοῦ λοιποῦ δυ-
συχής.

ΚΕΦ. ΚΑ'

Ἐρ: Ποῖος διεδέχθη τὸν Σολομώντα;

Ἀπ: Ὁ υἱὸς τοῦ Ῥοβοάμ, ὅς τις ἦτον ἄφρων ἡγεμὼν, συμβουλευόμενος τοὺς νέους, καὶ λέγων εἰς τοὺς ὑπηκόους του, ὅτι θέλει τοὺς μεταχειρίζεσθαι κακῶς.

Ἐρ: Τί ἠκολούθητε διὰ τὴν ἀφρασύνην του;

Ἀπ: Μέγα μέρος τοῦ λαοῦ ἐγνώρισαν βασιλεῖα των τὸν Ἱεροβοάμ, ἕνα τῶν ἀξιοματικῶν τοῦ Σολομώντος.

Ἐρ: Τί ἠκολούθησεν ἔπειτα;

Ἀπ: Τὸ βασιλεῖον τοῦ Ἰσραὴλ διηρέθη εἰς δύο μέρη, τὰ μὲν, ὑπὸ τὸ ὄνομα, Βασιλείου Ἰούδα, τὸ δὲ, βασιλείου Ἰσραὴλ.

Ἐρ: Ἀπὸ ποίους ἐτύγχευτο τὸ βασιλεῖον τοῦ Ἰούδα;

Ἀπ: Ἀπὸ τὰς φυλᾶς τοῦ Ἰούδα καὶ τοῦ Βενιαμὴν, αἵτινες μόναι διέμειναν πισταὶ εἰς τὸν Ῥοβοάμ.

Ἐρ: Ἀπὸ ποίους δὲ τὸ Βασιλεῖον τοῦ Ἰσραὴλ;

Ἀπ: Ἀπὸ τὰς ἄλλας δέκα φυλᾶς, αἵτινες ἐψήφισαν βασιλεῖα των τὸν Ἱεροβοάμ.

Ἐρ: Ἦτο καλὸς βασιλεὺς ὁ Ἱεροβοάμ;

Ἀπ: Ὁχι. Ἦτο πολλὰ ὑπερήφανος καὶ ἀσεβὴς, καὶ ὑπεχρέωσε τὸν λαὸν νὰ θυτιάσῃ πρὸς δύο χρυσὰς θαμάλεις, καὶ ὅχι πρὸς τὸν Θεόν, ἐκ τῶν ὁποίων, τὴν μὲν, ἔστησεν εἰς τὴν Δάν, τὴν δὲ εἰς τὴν Βαιθάν.

Ἐρ: Τί ἔχεις νὰ εἴπῃς περὶ τούτου;

Ἀπ: Ἐν ᾧ ὁ Ἱεροβοάμ ἐθυσίαζε πρὸς τὴν δάμαλιν τῆς Βαιθήλ, ὁ Θεὸς ἐσεῖλε πρὸς αὐτὸν προφήτην νὰ τοῦ εἴπῃ, ὅτι ὁ βωμὸς τοῦ ἐμελλε νὰ κατασραφῇ, ὁ Ἱεροβοάμ ἐξήλωσε τὴν χεῖρά του νὰ κτυπήτῃ τὸν προφήτην, καὶ ἡ χεὶρ τοῦ ἐξηράνθη, ὁ δὲ βωμὸς κατεκρημνίσθη.

Ἐρ: Τί ἔκαμε τότε ὁ Ἱεροβοάμ;

Ἀπ: Ἐπαρακάλεσε τὸν προφήτην νὰ προσευχηθῇ δι' αὐτὸν, ὁ προφήτης ἐπροσευχήθη, καὶ ἡ χεὶρ τοῦ ὑγείανεν ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἐδιορθώθη.

Ἐρ: Ποίαν πόλιν ἔκτισεν ὁ Ἱεροβοάμ;

Ἀπ: Τὴν Σαμάρειαν, καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του, πολλοὶ ἐβασίλευσαν τὸν Ἰσραὴλ, ἀλλ' ἡ δόξα τοῦ ἔθνους εἶχεν ἐκλείψειν, ἐπειδὴ καὶ οἱ βασιλεῖς καὶ ὁ λαὸς, δὲν ὑπήκουον τοῦ Θεοῦ.

Κ Ε Φ. Κ Β.΄

Ἐρ: Ποῖος ἦτον ὁ Ἀχαάβ;

Ἀπ: Ἐνας ἀπὸ τοὺς Βασιλεῖς τοῦ Ἰσραὴλ, ἦτο κακοῦργος καὶ ἡ γυνή του Ἰεζάβελ ἐμιστοῦσε τὸν Κύριον, καὶ ἐπροσκυνοῦσεν εἰδῶλα.

Ἐρ: Ποῖος ἦτον ὁ Ἡλιού;

Ἀπ: Ἐνας πολλὰ καλὸς ἄνθρωπος, καὶ ἐζοῦσεν εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ Ἀχαάβ, καὶ Ἰεζάβελ τῆς

γυναικός του. Ὁ Θεὸς τὸν ἔκαμε κροφίτην τοῦ, διὰ τὰ προλέγει τὰ μέλλοντα, καὶ τὰ συμβουλεύει τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι χρεώσῃ τὰ προσκυνᾷ τὸν Θεόν, καὶ τὰ παραιτήσῃ τὰ εἰδωλὰ.

Ἐρ: Ἐπρόσεξεν ὁ Ἀχαάβ καὶ ἡ Ἰεζάβελ εἰς τοὺς λόγους τοῦ Ἡλιοῦ;

Ἀπ: "Ὁχι· ὠργίσθησαν ἐναντίου του, καὶ ἐπάσχισαν τὰ τὸν φονεύσωσιν, ἀλλ' ὁ Θεὸς τοῦ εἶπε τὰ ὑπάγει εἰς ἕνα ἀπόκρυφον τόπον, ὅπου τοῦ ἔσελλε κατ' ἡμέραν τὴν τροφήν του μετὰ τοὺς κόρακας.

Ἐρ: Ἐμεινεν ὁ Ἡλίας αὐτοῦ;

Ἀπ: "Ὁχι ὁ Θεὸς τὸν ἔσειλεν εἰς τὴν Ζέφερ, πόλιν κειμένην πλησίον τῆς Σιδωνίας, ὅπου τὸν ἔτρεφε μία πτωχὴ χῆρα πρὸς τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ἓν θάυμα.

Ἐρ: Ὅποιον θάυμα;

Ἀπ: Πεῖνα μεγάλη ἐκυρίευσεν τὴν γῆν, καὶ ἡ πτωχὴ χῆρα δὲν εἶχε παρ' ἐν ἀπλόχειρον ἀλεύρου, καὶ ὀλίγον λάδι, ἐκ τῶν ὁποίων ἔμελλε τὰ κάμει τὸ ὑπεροὺς φωμίον δι' ἑαυτὴν καὶ τὸν υἱόν της, μετὰ τὸ ὅποιον, ἔπρεπε τὰ περιμένη τὸν θάνατον, ὁ Ἡλίας ὅμως, διὰ τῆς θείας εὐλογίας, ἔκαμε τὸ ἀπλόχειρον τοῦ ἀλεύρου καὶ τὸ λάδι τὰ βασιάζῃ, ὥς ὅτου ἐτελείωσεν ἡ πεῖνα.

Ἐρ: Ἐκαμεν ὁ Ἡλίας καὶ ἄλλο θάυμα πρὸς τὴν πτωχὴν χῆραν;

Ἀπ: Μάλισα· ὅταν ὁ υἱὸς τῆς ἀπέθανεν, ὁ Ἡλίας τὸν ἀνέστησε προτευχηθεὶς.

Ἐρ: Διέμεινε πιστὸς ὁ Ἡλίας πρὸς τὸν Θεόν;

Ἀπ: Μάλισα, πάντοτε. Καὶ ὁ Θεὸς τὸν ἀντήμειψεν ἀναλαβὼν αὐτὸν εἰς τοὺς Οὐρανοὺς, εἰς μίαν πύρινον ἄμαξαν.

Ἐρ: Τί συνέβη εἰς τὸν Ἀχαάβ καὶ τὴν Ἰεζάβελ;

Ἀπ: Ὁ Βασιλεὺς Ἀχαάβ ἐφονεύθη εἰς τὴν μάχην, καὶ ἡ κακοῦργος γυνὴ αὐτοῦ Ἰεζάβελ, ἔπεσεν ἀπὸ τὸ παράθυρον, καὶ ἐσκοτώθη, καὶ τὰ σκυλῖα τὴν κατέφαγον.

Κ Ε Φ Κ Ι'.

Ἐρ: Ποῖος ἦτον ὁ Ἐλισσαῖος;

Ἀπ: Δούλος τοῦ Ἡλιοῦ, ὅς τις ἀφ' οὗ ὁ Ἡλίας ἀνελείφθη εἰς τοὺς Οὐρανοὺς, ἔμεινεν αὐτὸς, προφήτης τοῦ Θεοῦ, καὶ ἦτο πολλὰ καλὸς ἄνθρωπος.

Ἐρ: Τί δύνῃσαι νᾶ μ' εἶπῃς περὶ αὐτοῦ;

Ἀπ: Κακά τινα παιδίᾳ τὸν ἐπείραζαν, καὶ τὸν ἐπεριγελοῦσαν, καὶ ὁ Θεὸς ἔστειλε δύο Ἄρκτους καὶ τὰ ἐσπάραξαν.

Ἐρ: Τί ἠκολούθησεν εἰς τὸ Βασιλεῖον τοῦ Ἰσραήλ;

Ἀπ: Οἱ Βασιλεῖς καὶ ὁ λαὸς ἐξηκολούθουν νᾶ ἦναι ἀτεβεῖς καὶ ἐπροσκυνοῦσαν εἰδῶλα. Ὁ

Θεὸς λοιπὸν τοὺς ἤφιτε καὶ ἐδουλώθησαν εἰς
ξένην γῆν· οὕτω, τὸ μὲν βασιλείον τοῦ Ἰσραὴλ
ἐχάθη, τὸ δὲ τοῦ Ἰούδα διέμεινεν.

Ἐρ : Οἱ διάδοχοι τοῦ Ροβοὰμ βασιλέως τοῦ Ἰούδα
ἦσαν καλοί ;

Ἀπ : Τινὲς ἐξ αὐτῶν ἦσαν καλοί, καί τινες κα-
κοῦργοι, καὶ ὁ Θεὸς τῶν ἀπέστειλε πολλοὺς
προφῆτας νὰ τῶν εἰπωσιν, ὅτι ἀνδρὲς μετανοή-
σωσι θέλουσι τιμωρηθῆν.

Ἐρ : Ἀνάφερε τὰ ὀνόματα τινῶν ἐξ αὐτῶν τῶν
προφητῶν ;

Ἀπ : Ἡταίας Ἱερεμίας Ἰεζεκιήλ.

Ἐρ : Ὑπήκουτεν ὁ λαὸς εἰς τοὺς προφῆτας ;

Ἀπ : Ὁχι· διὰ τοῦτο, ὁ Ναβουχοδονόσωρ ὁ βα-
σιλεὺς τῆς Βαβυλῶνος, ἐκστρατεύσας κατὰ τῆς
Ἱερουσαλήμ, κατέκαυτε τὴν πόλιν, καὶ τὸν
περίφημον ναὸν τοῦ Σολομῶντος.

Ἐρ : Ὁ δὲ Βασιλεὺς τί ἀπέγεινεν ;

Ἀπ : Ὁ Βασιλεὺς Σεδεκίας, καὶ ὅλοι ὅσοι ἐπέ-
ζησαν ἠχμαλωτίσθησαν, τὸ δὲ βασιλείον τοῦ
Ἰούδα κατεστράφη, ἀλλ' ὁ Θεὸς ὑπεσχέθη, ὅτι
μετὰ ἐβδόμηκοντα χρόνους, ἡ Ἱερουσαλήμ ἐμελ-
λε ν' ἀνακτισθῇ.

ΚΕΦ. ΚΔ.

Ἐρ : Ποῖος ἐβατίλευε κατ' αὐτὴν τὴν ἐποχὴν εἰς
τὴν Βαβυλῶνα ;

Ἀπ: Ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσωρ.

Ἐρ: Ὅποιον ἐπίσημον θαῦμα ἔκαμεν ὁ Θεὸς ἐπὶ τῆς βασιλείας τούτου;

Ἀπ: Τρεῖς ἐκ τῶν αἰχμαλώτων Ἰουδαίων, ὁ Σεδράχ, Μισσάχ καὶ Ἀβδεναγώ, ἐξῆλθον σωοὶ ἀπὸ τὴν καιομένην κάμινον εἰς τὴν ὅποیان εἶχον ῥιφθῆν διὰ Βασιλικῆς διαταγῆς.

Ἐρ: Διὰ τί οὗτος τοὺς κατεδίκασε νὰ ῥιφθῶσιν εἰς τὴν κάμινον;

Ἀπ: Διότι ἐπίστευσον εἰς τὸν ἀληθῆ Θεόν, καὶ δὲν ἤθελον νὰ κλίνωσι, καὶ νὰ προσκυνήσωσι τὴν χρυσοῦν εἰκόνα, τὴν ὅποیان εἶχεν ἀνεγείρειν ὁ Ναβουχοδονόσωρ.

Ἐρ: Τί ἠκολούθησε μετὰ ταῦτα;

Ἀπ: Ὅταν ὁ σκληρὸς βασιλεὺς εἶδεν ὅτι ὁ Παντοδύναμος διέσωσεν αὐτοὺς, καὶ ὅτι μήτε τρίχα τῆς κεφαλῆς των ἐτσίρωθη, τοσοῦτον ἐξεπλάγη ἀπὸ τὴν δύναμιν καὶ δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ, ὥστε ἀμέσως ἐδιόρισε νὰ τοὺς ἀπολύσῃ, καὶ ἐπρόσαξε τοὺς ὑπηκόους του εἰς τὸ ἐξῆς, νὰ προσκυνῶσι τὸν μόνον ἀληθῆ καὶ ζῶντα Θεόν.

Ἐρ: Ποῖος ἦτον ὁ Δανιήλ;

Ἀπ: Εἷς ἐκ τῶν εἰς τὴν Βαβυλῶνα μεταφερθέντων αἰχμαλώτων, ὅς τις μὲ τὸ νὰ ᾔτο πολλὰ καλὸς νέος, ὁ Θεὸς τὸν ἐδιάλεξε προφῆτην του, ἀπέκτησε δὲ καὶ τὴν εὐνοίαν τοῦ Δαρείου τοῦ βασιλέως τῆς Περσίας, ὅς τις εἶχε κυριεύσει

τὴν Βαβυλῶνα διὰ χειρὸς τοῦ γάμβροῦ τοῦ
Κύρου.

Ἐρ: Τί δύναται νὰ μ' εἴπῃς περὶ τοῦ Δαρείου
καὶ Δανιὴλ;

Ἀπ: Ἀσεβεῖς τινες κατέπειταν τὸν Δαρεῖον, νὰ
διατάξῃ ὥστε, κανεὶς νὰ μὴν ἤθελε προτευχ-
θῇν εἰς διάστημα τριάκοντα ἡμερῶν, ὃ δὲ πα-
ραβάτης νὰ ρίπτεται εἰς τὸν λάκκον τῶν Λε-
όντων, ὃ Δανιὴλ. προσηυχήθη πρὸς τὸν Θεὸν
κατὰ τὴν συνήθειάν του, καὶ ἐρρίφθη εἰς τὸ
σπήλαιον τῶν Λεόντων.

Ἐρ: Καὶ τὸν ἔφαγον οἱ Λέοντες;

Ἀπ: Ὅχι. τὸ πρῶν, ὅταν ὁ Δαρεῖος ματανοη-
μένος διὰ τὸ ὅποιον εἶχε πράξειν ὑπῆγεν εἰς τὸ
σπήλαιον, εὔρεν, ὅτι ὁ Θεὸς εἶχεν ἐμποδίσει τοὺς
Λέοντας ἀπὸ τοῦ νὰ τὸν βλάψωσιν.

Ἐρ: Ἐγὼ ἔκαμε τότε ὁ Δαρεῖος;

Ἀπ: Ἐβγάλε τὸν Δανιὴλ ἀπὸ τὸ σπήλαιον
διέταξε δὲ νὰ ρίψωσιν εἰς αὐτὸ τοὺς κακούρ-
γους, οἵτινες εἶχον τὸν συμβουλεύσει νὰ γίνῃ
τοσοῦτον σκληρὸς, καὶ οἱ Λέοντες ἀμέσως τοὺς
κατέφαγον.

Κ Ε Φ. Κ Ε.

Ἐρ: Πῶς ὠνομάζοντο οἱ Ἰσραηλῖται εἰς τὴν Βα-
βυλῶνα;

Ἀπ: Ἰουδαῖοι.

Ἐρ: Διατί ὠνομάσθησαν οὕτως;

Ἄπ: Ἀπὸ τοῦ προπάτορός των Ἰούδα, υἱοῦ τοῦ Ἰακώβ.

Ἐρ: Τί συνέβη εἰς αὐτοὺς εἰς τὸ τέλος τῶν ἐβ-
δομήκοντα ἐτῶν ἀπὸ τῆς καταστροφῆς τῆς Ἱε-
ρουσαλὴμ;

Ἄπ: Ἠλευθερώθησαν ἀπὸ τὸν Κύρον βασιλέα
τῆς Περσίας, ὅς τις τῶν ἔδωκε τὴν ἄδειαν νὰ
ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν γῆν των, καὶ ν' ἀνακτί-
σωσι τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ τὸν ναὸν των.

Ἐρ: Καὶ ἐτελείωσαν τὸ ἔργον, βασιλεύοντος ἔτι
τοῦ Κυρίου;

Ἄπ: Ὅχι ἀκαταπαύτως ἐμποδίζοντο ἀπὸ τοὺς
ἐχθρούς των, καὶ μάλιστα ἀπὸ τοὺς Σαμαρί-
τας, ἀλλ' ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ἀρταξέρξου
τοῦ ἐπονομασθέντος Ἀσσουρίου, Ἐσθὴρ ἡ βα-
σίλισσα ἣτις ἦτον Ἰουδαία, ἐμεσίτευσεν ὑπὲρ
τῶν ὁμογενῶν της, καὶ ὁ βασιλεὺς ἐτυχώ-
ρησε τὸν Ἐζρα νὰ ὁδηγήσῃ τοὺς Ἰουδαίους
εἰς τὴν πατρίκην των γῆν.

Ἐρ: Ὅποιαν θούλευσιν ἔκαμε πρὸς αὐτοὺς ὁ
Ἐζρας;

Ἄπ: Τῶν ἔδωκε τὸ βιβλίον τῶν Γραφῶν, καὶ
τοὺς ἐδίδαξε τὰ χρέη των, ἀλλ' αὐτοὶ τὰ ἡμί-
ληταν καὶ ὁ Θεὸς τοὺς ἐπαίδευσε, διότι ὁμῶς
δὲν εἶχον λησμονήσῃν ὁλοκλήρως τὸν Θεόν,
εὐηρεσθήθη νὰ ἐγείρῃ ἐλευθερωτὴν των τὸν Ματ-
θαίαν.

Ἐρ : Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ματθία, ποῖος ἐπέ-
λέμει ὑπὲρ τῶν Ἰουδαίων ;

Ἀπ : Ἰούδας ὁ Μακαβαῖος εἰς τῶν υἱῶν του,
ὅς τις κατετρότωσε τὰ μεγάλα στρατεύματα
τῆς Συρίας, καὶ ἄλλα πολλὰ ἔβη τὰ ὁποῖα
ἐφώρμων κατὰ τῆς Ἰουδαίας.

Ἐρ : Τί συνέβη μετὰ τὸν θάνατον Ἰούδα τοῦ
Μακαβαίου ;

Ἀπ : Οἱ ἄρχοντες ἐψήφισαν βασιλέα, Ἰούδα τὸν
Ἀρισόβουλον, μὴ ὅλον ὅτι δὲν κατήγετο ἀπὸ
τὴν γενεάν τοῦ Δαβὶδ, καὶ μετ' αὐτὸν, πολ-
λοὶ ἄλλοι ἔλαβαν τὸν τίτλον τοῦ βασιλέως τῶν
Ἰουδαίων.

Ἐρ : Ποῖος ἦτον ὁ τελευταῖος αὐτῶν ;

Ἀπ : Ἡρώδης ὁ μέγας, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ
ὁποίου ἡ Ἰουδαία ἐγενε Ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία, ὁπότε
καὶ ὁ Σωτὴρ μας ἐγεννήθη.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΚΕΦ. Α΄

Ἐρ : Ποῖος ἦτον ὁ Ζαχαρίας ;

Ἀπ : Τερεὺς τοῦ Θεοῦ ὅς τις ἔζη εἰς τὰς ἡμέ-
ρας τοῦ βασιλέως Ἡρώδου, καὶ ἡ γυνὴ του
ὠνομάζετο Ἐλισάβετ, καὶ ἦσαν καὶ οἱ δύο
δίκαιοι ἄνθρωποι, δὲν ἐτεκνοποιοῦσαν δὲ ἄλλ'
εἶχον γηράσειν ἄτεκνοι.

Ἐρ: Ἐμειναν μέχρι τέλους ἄτεκνοι;

Ἀπ: Ὅχι· μίαν ἡμέραν ἐν ᾗ ὁ Ζαχαρίας ἐθυμιάζεν εἰς τὸν ναὸν κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν Ἰουδαίων, ἐφάνη εἰς αὐτὸν Ἄγγελος, καὶ τοῦ ὑπεσχέθη υἱόν, ὅς τις ἔπρεπε ν' ὀνομασθῇ Ἰωάννης, καὶ ὅς τις ἔμελλε νὰ κατασταθῇ μέγας ἔμπροσθεν τοῦ Κυρίου, καὶ προετοιμάσῃ τὰς καρδίας τῶν λαῶν, εἰς τὸ νὰ γνωρίσωσι καὶ νὰ δεχθῶσι τὸν Μετσίαν.

Ἐρ: Ἐδῶτε πίσιν ὁ Ζαχαρίας εἰς τοὺς λόγους τοῦ Ἀγγέλου;

Ἀπ: Ὅχι, ἐδίδασκεν ὅθεν ὁ Ἄγγελος τοῦ εἶπεν. Ἐγὼ εἶμαι ὁ Γαβριήλ, σαλμένος ἀπὸ τὸν Θεὸν διὰ νὰ σοῦ εὐαγγελίσω ταῦτα, καὶ τώρα, ἰδοὺ, πρὸς τιμωρίαν τῆς ἀπιστίας σου, θέλεις μείνειν βουβός, ἕως οὗ νὰ πραγματοποιηθῶσιν οἱ λόγοι μου τοὺς ὁποίους σοῖ προεῖπον.

Ἐρ: Ἐσάλθη ὁ Ἄγγελος Γαβριήλ καὶ εἰς καμμίαν ἄλλην ἐπίσημον ἀποστολήν;

Ἀπ: Μάλιστ' μετὰ ἕξ περίπου μῆνας ἀπὸ τὸν Θεὸν εἰς μίαν πόλιν τῆς Γαλιλαίας ὀνομαζομένην Ναζαρέτ, πρὸς μίαν παρθένον, ἥτις ἦτον ἀρραβωνιασμένη μὲ ἄνδρα ὀνομαζόμενον Ἰωσήφ, νὰ τῆς εἴπῃ ὅτι ἤθελε γεννήσειν υἱὸν καὶ ὀνομάσειν αὐτὸν Ἰησοῦν, ὅς τις ἔμελλε νὰ κατασταθῇ μέγας, καὶ ὀνομασθῇ υἱὸς τοῦ Ὑψίστου.

Ἐρ: Πῶς ὠνομάζετο αὕτη ἡ Παρθένος.

Ἀπ: Μαριάμ.

Ἐρ: Τί τῆς εἶπε κατὰ πρῶτον, ὁ Ἄγγελος;

Ἀπ: Χαῖρε, κεχαριτωμένη, σὺ εἶσαι εὐλογημένη μεταξύ τῶν γυναικῶν.

Ἐρ: Ἀνέλαβεν ὁ Ζαχαρίας τὴν λαλίαν του, ἀφ' οὗ ἐγεννήθη τὸ παιδίον του.

Ἀπ: Μάλιστ' ἠνοιχθήναι τὸ στόμα του, καὶ ἐπρόφητευσεν, ὅτι ὁ υἱός του Ἰωάννης ἐμελλε ν' ὀνομασθῇ προφήτης τοῦ Ὑψίστου, καὶ ὅτι ἤθελεν ὑπάγειν ἔμπροσθεν τοῦ Κυρίου νά ἐτοιμάσῃ τὰς ὁδοὺς του, καὶ νά δώτῃ γνῶσιν σωτηρίας εἰς τὸν λαόν του, εἰς συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν των, διὰ τῆς εὐπλαχνίας τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. Β.

Ἐρ: Ποῦ ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς;

Ἀπ: Εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰς τὴν πόλιν τοῦ Δαβὶδ ἡ ὁποία ὀνομάζεται Βηθλεὲμ, ὅπου ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Μαρία ὑπῆγον διὰ νὰ καταγραφῶσι κατὰ τὴν διαταγὴν τοῦ Καίσαρος Αὐγούστου τοῦ Αὐτοκράτορος τῶν Ῥωμαίων, ὅς τις εἶχε διατάξειν εἰς ὅλους τοὺς ὑπηκόους του ν' ἀπογράφωνται εἰς τὰς ἰδίους τῶν πόλεις.

Ἐρ: Τί τὸ ἔκαμαν τὸ παιδίον Ἰησοῦν, ἀφ' οὗ ἐγεννήθη;

Ἀπ: Τὸ ἐτύλιξαν εἰς σπάργανα καὶ τὸ ἐπλαγία-

σαν εἰς φάτνην· ἐπειδὴ ἡ πόλις γέμουσα ἀπὸ λαόν, ὅς τις εἶχεν ἐλθεῖν ὃ ἀπογράψωσι τὰ ὀνόματά των, δὲν ἦτο τόπος εἰς τὸ ξενοδοχεῖον.

Ερ: Ἡ γέννησις τοῦ Χριστοῦ ἐδημοσιεύθη κατ' ἰδιαιτέρον τινα τρόπον;

Απ: Μάλισα ἐφάνη Ἄγγελος εἰς τινὰς βοσκούς οἵτινες ἀγρυπνοῦσαν τὴν νύκτα εἰς τὰ ποίμνια των, καὶ τῶν εἶπε, μὴ φοβεῖσθε, διότι ἰδοὺ εὐαγγελίζομαι καὶ εἰς σᾶς, καὶ εἰς ὅλον τὸν κόσμον μεγάλην χαρὰν, ἐπειδὴ ἐγεννήθη σήμερον εἰς τὴν πόλιν τοῦ Δαβὶδ σωτὴρ, ὁ ὁποῖος εἶναι Χριστὸς ὁ Κύριος. Καὶ τοῦτο εἶναι τὸ σημεῖον, θελετε εὑρεῖν τὸ βρέφος ἐκπαργανωμένον κείμενον εἰς φάτνην.

Ερ: Τί συνέβη ἀφ' οὗ ὁ Ἄγγελος εἶπε ταῦτα;

Απ: Παρευθὺς ἐφάνη μαζὺ μὲ τὸν Ἄγγελον πληθὸς οὐρανίου στρατεύματος ὑμνούντων τὸν Θεόν, καὶ λεγόντων, “ Δόξα ἐν Ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.”

Ερ: Ἐκαμαν οἱ βοσκοὶ καθὼς ὁ Ἄγγελος τοὺς ἐδιόρισεν;

Απ: Μάλισα ὑπῆγαν εἰς τὴν Βηθλεὲμ, ὅπου εὑρον τὴν Μαρίαν καὶ τὸν Ἰωσήφ μὲ τὸ βρέφος εἰς τὴν φάτνην, καὶ ὅταν εἶδον τοῦτο, ἐκοινοποίησαν τὰ ὅσα τῶν ἐλαλήθησαν διὰ τὸ παιδίον, καὶ ἐπέσρεψαν δοξάζοντες καὶ ὑμνούντες τὸν Θεὸν δι' ὅλα ὅσα ἤκουσαν καὶ εἶδον.

ΚΕΦ. Γ.

Ἐρ : Ποῖος ἦτον ὁ Συμεών.

Ἀπ : Ὁ Συμεών ἦτο πολλὰ καλὸς ἄνθρωπος ὃς τις ἐγεννήθη εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, πρὸς τὸν ὁποῖον ἀπεκαλύφθη ἀπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὅτι δὲν ἤθελεν ἀποθάνειν πρὶν ἰδεῖν τὸν Χριστὸν τοῦ Κυρίου.

Ἐρ : Πῶς καὶ ποῦ τὸν εἶδεν;

Ἀπ : Οἱ γονεῖς του τὸν ἔφεραν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ διὰ τὸν παρασῆκωτιν εἰς τὸν ναὸν πρὸς τὸν Κύριον, ὅπου ὁ Συμεών διὰ τῆς ὁδηγίας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἦλθε καὶ ἀφ' οὗ ἐδέχθη τὸν Ἰησοῦν εἰς τὰς ἀγκάλας του, εὐχαρίστητε τὸν Θεὸν καὶ εἶπε· “τώρα ἡς παρέλθῃ ὁ δοῦλός σου Κύριε μὲ εἰρήνην κατὰ τὸν λόγον σου, διότι εἶδον τὰ ὀφθαλμοῦ μου τὸ σωτήριόν σου.

Ἐρ : Ἦτο καὶ ἄλλος κανεῖς μέτα εἰς τὸν ναόν;

Ἀπ : Μάλιστα· ἡ προφῆτις Ἀννη μία πολλὰ γραῖα, ἥτις ἐλάτρευε τὸν Θεὸν μὲ νηστείας καὶ προσευχὰς ἡμέραν καὶ νύκτα, καὶ αὕτη ὁμοίως εὐχαρίσκει καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν.

Ἐρ : Ἠκολούθητε καὶ κανὲν ἄλλο ἀξιοσημείωτον συμβεβηκὸς εἰς τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ;

Ἀπ : Μάλιστα· ἓνας θαυμαστικὸς ἀστὴρ ἐφάνη πρὸς Ἀνατολὰς τῆς Ἰουδαίας εἰς κάποιους μάχους.

Ἐρ : Ἠκολούθησαν οἱ μάχοι τὸν ἀστέρα;

Ἀπ : Μάλιστα· καὶ ἐπὶ τέλους ἔφθασαν, εἰς τὴν

Ἱερουσαλὴμ ὅπου ὁ Ἡρώδης ἐρωτήσας ποῦ ἔμελλε νὰ γεννηθῇ ὁ Ἰησοῦς κατὰ τοὺς προφῆτας, ἀπέστειλεν τοὺς μάγους εἰς τὴν Βηθλεὲμ παραγγείλας τοὺς, ἀφ' οὗ εὗρωσι τὸ παιδίον, νὰ ἐπιστρέψωσι νὰ τὸν πληροφορήσωσιν.

Ἑρ: Τί ἠκολούθησε μετὰ ταῦτα;

Ἀπ: Ὁ ἀσὴρ ἐπήγαινε ἐμπροσθέν των, ἕως οὗ ἦλθε καὶ ἐσάθη, ὅπου ἦτο τὸ παιδίον, τότε οἱ μάγοι ἐμβῆκαν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ εἶδον τὸν Ἰησοῦν μετὰ τὴν Μαρίαν τὴν μητέρα του, καὶ πεσόντες τὸν ἐπροσκύνησαν, καὶ τοῦ ἐπρόσφεραν χαρίσματα χρυσίου, καὶ λίβανον, καὶ σμύρναν.

Ἑρ: Ἐπέστρεψαν ἔπειτα πρὸς τὸν Ἡρώδην;

Ἀπ: "Ὅχι· τοὺς ἀπεκαλύφθη εἰς τὸ ὄνειρόν των νὰ μὴν ἐπιστρέψωσιν, ὅθεν οὗτοι ἀνεχώρησαν εἰς τὸν τόπον των ἀπὸ ἄλλον ὁδόν.

Ἑρ: Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν Μάγων τί συνέβη;

Ἀπ: Ἄγγελος Κυρίου ἐφάνη εἰς τὸν Ἰωσήφ καθ' ὕπνον, καὶ τοῦ εἶπεν ὅτι ὁ Ἡρώδης ἔμελλε νὰ ζητήσῃ τὸ παιδίον διὰ νὰ τὸ χαλάσῃ, καὶ ὅτι αὐτὸς πρέπει νὰ λάβῃ τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα του, καὶ νὰ φύγῃ εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ νὰ μένῃ ἐκεῖ ἕως νὰ τοῦ εἰπῇ.

Ἑρ: Ἐκαμεν ὁ Ἰωσήφ ὡς ὁ Ἄγγελος τὸν ἐδιόρισεν;

Ἀπ: Μάλισα, καὶ εὐθὺς ἀφ' οὗ ἀνεχώρησεν ἔστειλεν ὁ Ἡρώδης καὶ ἐφόνευεν ὅλα τὰ παι-

διὰ τῆς Βηβλεὲμ καὶ τῶν περιχώρων τῆς ὅσα ἦσαν
εἰς ἡλικίαν τὴν ὁποίαν ἐλογαρίατεν, ἀπὸ τὸν
καιρὸν ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐράνη ὁ ἀσὴρ εἰς τοὺς
Μάγους.

Ἐρ : Τί συνέβη εἰς τοῦτον τὸν κακοῦργον Βασιλέα;

Ἀπ : Μετ' ὀλίγον ἡσθένητε μὲ μίαν φρικτὴν ἀσθένειαν ; ἐκ τῆς ὁποίας ἀπέθανε μὲ μεγάλην ἀγωνίαν, καὶ ὁ Ἀρχέλαος ὁ υἱὸς τοῦ ἐβασίλευσεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν αὐτ' αὐτοῦ, ἐπίσης βάρβαρος τύραννος ὡς τὸν πατέρα του.

Ἐρ : Μετὰ τὸν θανάτον τοῦ Ἡρώδου, τί συνέβη εἰς τὸν Ἰωσήφ ;

Ἀπ : Ἐφάνη πάλιν εἰς τὸ ὄνειρόν του ἄγγελος ; καὶ τοῦ εἶπε νὰ λάβῃ τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα του, καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, τὸ ὁποῖον καὶ ἔκαμεν, ἀλλ' ἀκούσας ὅτι ὁ Ἀρχέλαος ἐβασίλευεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἐφοβήθη νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ, ὑπῆγε δὲ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας ὀνομαζομένην Ναζαρέτ, ἀνέκουσαν εἰς τὸ κράτος Ἡρώδου τοῦ Ἀντίπα.

ΚΕΦ. Δ.

Ἐρ : Ποῖος ἦτον Ἡρώδης ὁ Ἀντίπας ;

Ἀπ : Ἄλλος υἱὸς τοῦ Μεγάλου Ἡρώδου ὃς τις ἦτον ἐπιεικέστερος τοῦ Ἀρχελάου.

Ἐρ : Τί ἀξιοσημεῖωτον ἔργον ἔπραξεν ὁ Ἰησοῦς ὅταν ἦτο δώδεκα χρόνων ἡλικίας ;

Ἄπ: Ἀνέβη εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ μετὰ τῆς μη-
 τρός του καὶ τοῦ Ἰωσήφ, νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν ναὸν
 κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα,
 ἀλλ' ἀντὶ νὰ ἐπιστρέψῃ ἔπειτα μαζύ των, ἀπέ-
 μεινε, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας, τὸν εὗρον εἰς
 τὸν ναὸν μετὰ τῶν διδασκάλων, ἀκούοντα καὶ
 ἐρωτῶντα αὐτοὺς, ὥστε ὅλοι οἱ ἀκροαταί,
 ἐθαύμαζαν εἰς τὴν σοφίαν καὶ τὰς ἀποκρίσεις του.

Ἐρ: Ἐπέςρεψεν ἔπειτα εἰς τὴν Ναζαρέτ, μετὰ
 τῆς Μητρός του καὶ τοῦ Ἰωσήφ;

Ἄπ: Μάλισα· καὶ τῶν ὑπετάσσετο ἀυξάνων εἰς
 σοφίαν καὶ ἡλικίαν, καὶ χάριν ἐνώπιον Θεοῦ καὶ
 ἀνθρώπων.

Ἐρ: Ὅταν δ' ὁ καιρὸς ἐπλητίασε διὰ νὰ φανερωθῇ
 ὁ Ἰησοῦς ὡς Μεσσίας, τί ἐπρόσβαξεν ὁ Θεὸς
 εἰς τὸν Ἰωάννην τὸν υἱὸν τοῦ Ζαχαρίου νὰ κάμῃ;

Ἄπ: Νὰ ἐξελεθῇ εἰς τὴν ἔρημον τῆς Ἰουδαίας καὶ
 νὰ γίνῃ πρόδρομος τοῦ Χριστοῦ, ἦτο δὲ τὸ ἔν-
 δυμα τοῦ Ἰωάννου ἀπὸ τρίχας καμήλου, καὶ ἡ
 τροφή του ἀπὸ ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον.

Ἐρ: Τί ἔκαμιν ὁ Ἰωάννης εἰς τὴν ἔρημον;

Ἄπ: Παρεκίνει τοὺς ἐρχομένους πρὸς ἐντάμωσίν
 του νὰ μετανοῶσιν ἀπὸ τὰς ἀμαρτίας των, ἐκ
 τῶν ὁποίων ὅσοι ὑπέσχοντο ν' ἀλλάξωσι ζωὴν,
 τοὺς ἐβάπτισε μὲ ἱερὸν, εἰς σημεῖον ὅτι ἤθε-
 λον διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ καθαρισθῆν',

ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας των καὶ παραδεχθῆν' εἰς τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν.

Ἐρ : Ἦλθε καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὴν Γαλιλαίαν πρὸς τὸν Ἰωάννην διὰ νὰ βαπτισθῇ ;

Ἀπ : Μάλιστα ὕστερον ἀπὸ ὀλίγον καιρὸν ἀφ' οὗ ὁ Ἰωάννης, ἤρχιτε νὰ διδάτκη καὶ νὰ βαπτίζῃ.

Κ Ε Φ. Ε.

Ἐρ : Τί συνέβη μετὰ τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰησοῦ ;

Ἀπ : Εὐθὺς ἀφ' οὗ ἀνέβη ἀπὸ τὸ νερὸν, οἱ οὐρανοὶ ἠνοίχθησαν, καὶ ἰδοὺ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κατέβη ἐπάνω του, καὶ φωνὴ ἠκούσθη ἀπὸ τὸν οὐρανὸν, λέγουσα, “οὗτος εἶναι ὁ υἱός μου ὁ ἠγαπημένος εἰς τὸν ὁποῖον ἀνεπαύσθηκα.”

Ἐρ : Τί συνέβη μετὰ τοῦτο εἰς τὸν Ἰησοῦν ;

Ἀπ : Ὑπῆγεν εἰς τὴν ἔρημον ὅπου ἀφ' οὗ ἐνήστευτε σαράντα ἡμέρας, καὶ σαράντα νύκτας, ὅταν ὕστερον ἐπείνασεν ἦλθεν ὁ Διάβολος πρὸς αὐτὸν, ὑποτιχόμενος νὰ τοῦ δώτῃ ὅλας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου, εἰάν ἤθελε νὰ πέσῃ καὶ νὰ τὸν προσκυνήσῃ.

Ἐρ : Ὁ δὲ Ἰησοῦς τί ἔκαμεν ;

Ἀπ : Ὁ Ἰησοῦς καταφρονήσας ὅλα τὰ ἐπίγεια πλοῦτη, καὶ ἀποφασισμένος νὰ ὑποφέρῃ ὅλας τὰς θλίψεις διὰ τὸ ἀνθρώπινον γένος, εἶπεν εἰς τὸν Διάβολον, ὕπαγε ὀπίσω μου Σατανᾶ,

διότι εἶναι γραμμένον, "Κύριον τὸν Θεόν σου
θέλεις προσκυνήσει, καὶ αὐτὸν μόνον θέλεις
λατρεύειν."

Ἐρ: Τὸν ἤφισε τότε ὁ Διάβολος;

Ἀπ: Μάλιστα, "Ἄγγελοι δὲ ἤλθον καὶ τὸν ὑπε-
ρετοῦσαν.

Ἐρ: Τί συνέβη ἀφ' οὗ ὁ Ἰησοῦς ἐγύρισεν ἀπὸ
τὴν ἔρημον;

Ἀπ: Τέσσαρες ἄνθρωποι, Ἀνδρέας, Σίμων,
Φίλιππος καὶ Ναθαναὴλ, ἠκολούθησαν τὸν
Ἰησοῦν ὡς πρῶτισι μαθηταῖς του.

Κ Ε Φ. ς.

Ἐρ: Ἐξεύρεις τί εἶναι θαῦμα;

Ἀπ: Ὅταν ὁ Θεὸς συγχωρήσῃ ν' ἀκολουθήσῃ
κἀνέν παράδοξον συμβεβηκὸς, ἢ νὰ γίνῃ καμ-
μία πράξις ἐναντίον τοῦ δρόμου καὶ τοῦ νό-
μου, τὸν ὁπαῖον ἐτύςητεν παγκοσμίως εἰς τὴν
φύσιν, τοῦτο ὀνομάζεται θαῦμα.

Ἐρ: Πῶς ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς τὸ πρῶτόν του θαῦμα;

Ἀπ: Εἰς τὴν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας εἰς τελετὴν
ἐνὸς γάμου, εἰς τὸν ὁπαῖον ἦτο προσκαλεσμένος
μετὰ τῆς μητρός του καὶ τῶν μαθητῶν του.

Ἐρ: Τί θαῦμα ἔκαμεν;

Ἀπ: Μετέβαλε ἔξ πύθων τὸ κερὸν εἰς κρασίον.

Ἐρ: Δύνασαι νὰ μ' εἴπῃς τί ἔργον ἔπραξεν ὁ
Ἰησοῦς, ἐρχόμενος μίαν φοράν ἀπὸ τὴν Ἰουδαίαν

εἰς τὴν Γαλιλαίαν ;

Ἀπ : Ἐκάθιτε νὰ ξεκουρασθῇ πλησίον ἐνὸς πηγαδίου ὀνομαζομένου, τὸ φρέαρ τοῦ Ἰακώβ. Καὶ ἐκεῖ ἦλθε μία γυνὴ ἀπὸ τὴν Σαμάρειαν ὃ ἀνασύρη νερὸν, ὃ δὲ Ἰησοῦς τῆς ἐζήτητε ὀλίγον νὰ πῖν, καὶ μετὰ τοῦτο, συνομιλήσας μαζύ της, τὴν ἐδίδασκε πῶς νὰ προσκυνῇ τὸν Θεόν.

Ἐρ : Ἦσαν καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ τότε παρόντες ἐκεῖ ;

Ἀπ : Ὅχι· ἀλλ' ἔλλειπον ὃ ἀγοράσωσι τροφάς, καὶ ὅταν ἐπέσρεψαν, εἰσάμασαν εὐρόντες τὸν Ἰησοῦν συνομιλοῦντα μὲ Σαμαρίτιδα, διότι ὑπῆρχε μεγάλη ἀπέχθεια μεταξύ Ἰουδαίων, καὶ Σαμαριτῶν, ἀλλ' ὃ Ἰησοῦς ἠγάπα ὅλην ἐπίσης τὴν ἀνθρωπότητα.

Ἐρ : Ἐπραξεν ὃ Ἰησοῦς καὶ κἀνὲν ἄλλο θαῦμα εἰς τὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας ;

Ἀπ : Μάλιστα, βασιλικός τις, τοῦ ὁποίου ὃ υἱὸς ἦτον ἀσθενής εἰς τὴν Καπερναοῦμ, ὑπῆγεν εἰς αὐτὸν, καὶ τὸν παρεκάλει νὰ ὑπάγῃ νὰ τὸν ἰατρεύσῃ, ἀλλ' ὃ Ἰησοῦς χωρὶς νὰ ὑπάγῃ, εἶπε μόνον. Ὑπαγε ὃ υἱὸς σου ζῇ· καὶ ἀπ' ἐκείνην τὴν ὥραν, τὸν ἤφιτεν ἡ θέρμη καὶ ἀνέλαβεν.

Ἐρ : Ἐκαμὲν ὃ Ἰησοῦς καὶ ἄλλα θαύματα παρὰ ταῦτα ;

Ἀπ : Μάλιστα· ἀσθενεῖς ἰατρευσε, τυφλοὺς ὀμμάτωσε βουβὸν ἔκαμε νὰ ὁμιλήτῃ, κωφὸν νὰ ἀκούσῃ, ἀνέστη νεκροὺς, καὶ ἄλλα πολλὰ θαύματα ἔπραξεν.

Κ Ε Φ. Ζ΄

Ἐρ : Ποῖοι ἦταν οἱ δώδεκα ἀπόστολοι ;

Ἀπ : Δώδεκα Ἰσραῆλιται τοὺς ὁποίους ὁ Ἰησοῦς ἐδιόλεξεν ἀναμέτον τῶν Μαθητῶν του διὰ νὰ κηρύξωσι τὸ Εὐαγγέλιον , καὶ τῶν ἔδωτε δύναμιν νὰ ἰατρεύωσιν ἀσθενείας , καὶ νὰ θαυματουργῶσιν εἰς ὄνομά του .

Ἀπ : Εἰπέ τὰ ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων ;

Ἀπ : Σίμων Πέτρος, Ἰάκωβος ὁ υἱὸς τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς του, Ἀνδρέας, Φίλιππος, Βαρθολομαῖος, Ματθαῖος, Θωμᾶς, Ἰάκωβος ὁ υἱὸς τοῦ Ἀλφαίου, Θαδδαῖος, Σίμων ὁ Κανανίτης, καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης .

Ἐρ : Τί σημαίνει ἡ λέξις Εὐαγγέλιον ;

Ἀπ : Καλὴν εἰδήσιν· ἐπειδὴ ὁ Ἰησοῦς ἔφερε τὰς εὐτυχесίας εἰδήσεις, εἰς ἐκείνους οἵτινες ἤθελον μετανοήσῃν, καὶ τὸν πιστεύουσιν ὡς υἱὸν Θεοῦ .

Ἐρ : Τί ἐννοεῖς μὲ τὴν ματάνοιαν ;

Ἀπ : Τὸ νὰ λυπηθῇ τις διὰ τὰς ἁμαρτίας του καὶ ν' ἀλλάξῃ ζωὴν .

Κ Ε Φ. Η΄

Ἐρ : Τί ἐδίδαξεν ὁ Σωτὴρ μας ἐπὶ τοῦ ὅρους ;

Ἀπ : Ἐδίδαξεν εἰς τοὺς ὄχλους, νὰ ᾔναι ταπεινοί, πράεῖς, ὑπομονητικοί, ἐλεήμονες, εὐνοϊκοὶ πρὸς πάντας, ν' ἀγαπῶσι τοὺς ἐχθρούς των, καὶ νὰ φυλάττωνται ἀπὸ τὴν ὀρκωμοσίαν, προσέτι

ἐδίδαξε τὴν ἐξαίρετον ἐκείνην προσευχὴν τὴν ὁποίαν ὀνομάζομεν, Κυριακὴν προσευχὴν, ἀπὸ τοῦ Κυρίου Σωτῆρός μας, ὅς τις τὴν ἐτύμβησεν.

Ἐρ : Ἀνάφερέ μου πῶς ὁ Ἰησοῦς ἀνέστησεν τὸν υἱὸν τῆς χῆρας ;

Ἀπ : Ἐν ᾧ ἔμβαιεν εἰς τὴν πόλιν Ναὶν, ὑπῆν-
τησε νεκρὸν, υἱὸν μονογενῆ τῆς μητρός του, τὸν
ὁποῖον ἔφερον ἔξω νὰ θάψωσι, καὶ ὁ Ἰησοῦς
ἐλεήσας τὴν μητέρα του, ἡγγίξε τὸ νεκροκράβ-
βατον, καὶ εἶπε, Νεανίτκε, σοὶ λέγω, σήκω
ἐπάνω, καὶ ὁ νεκρὸς ἀνέστηκώσθῃ, καὶ ἦρχισε
ν' ὁμιλῇ, ὁ δὲ Ἰησοῦς τὸν παρέδωκε τῆς μη-
τρός του.

Ἐρ : Μὲ ποῖον τρόπον καθητύχαστε τὴν θαλατ-
σοταραχὴν ;

Ἀπ : Εὐρίσκετο εἰς πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν του
πλέων τὴν λίμνην, καὶ ἐκεῖ ἐτηκώσθῃ μίαν ἀνε-
μοταραχὴν, ἐν ᾧ αὐτὸς ἐκοιμάτο, οἱ μαθηταί
του τὸν ἐξύπνησαν, καὶ ὁ Ἰησοῦς ἐπέπληξε τοὺς
ἀνέμους, καὶ εἶπεν εἰς τὸ νερὸν, εἰρήνη, ἡσύ-
χασον, οἱ δὲ ἄνεμοι ἔπαυσαν καὶ ἔγεινεν ἄκρα
γαλήνη.

Ἐρ : Τί ἀποτέλεσμα ἔλαμναν τὰ θάματα ταῦτα
εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων ;

Ἀπ : Πολλοὶ ἐπίσταν εἰς αὐτὸν καὶ πολλοὶ ὄχι·
οἱ δὲ ἐχθροὶ του, οἱ Γραμματεῖς καὶ Φαρι-
σαῖοι, ἔλεγον, ὅτι ἐθαυματούργει διὰ διαβολι-

κῆς δυνάμεως, ὁ Ἰησοῦς ὁμῶς ἐπεριφέρετο κη-
ρύττων, καὶ διδάσκων εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ χώ-
ραν μετὰ τῶν ἀποστόλων του, πολλὰ πράγματα,
ἐν παραβολαῖς.

Ἐρ: Ποῖοι ἦσαν οἱ Γραμματεῖς;

Ἀπ: Νομοδιδάσκαλοι τῶν Ἰουδαίων.

Ἐρ: Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ποῖοι ἦταν;

Ἀπ: Γένος μετὰ τῶν Ἰουδαίων οἵτινες ὑπεκρί-
νοντο, ὅτι ἐφύλαττον μὴ αὐστηρὰν ἀκρίβειαν τὸν
νόμον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ μὲ ταύτην τὴν πρόφα-
σιν ἦταν πολλὰ φανυλόβιοι.

ΚΕΦ. Θ.

Ἐρ: Τί ἦταν αὗται αἱ παραβολαί;

Ἀπ: Μικραὶ Ἱστορίαι, ὁ σκοπὸς τῶν ὁποίων ἦτο
να διδάσκωσι, ὅτι ὅταν τελειώσῃ ὁ Κόσμος, ὁ
Μεσσίας θέλει ἀποσεῖλιν τοὺς ἀγγέλους του,
να ρίψωσιν ὅλους τοὺς κακούργους εἰς ἓνα τό-
πον βασάνων, ὅπου θέλουσιν ὑποφέρειν αἰωνίως
τὰς μεγαλητέρας δυσυχίας, καὶ ὅτι θέλει ἀν-
ταμεΐφειν τοὺς δικαίους εἰς τὸν Οὐρανόν.

Ἐρ: Τί συνέβη εἰς τὸν Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν;

Ἀπ: Ἐφυλακώθη ἀπὸ τὸν Ἡρώδη τὸν Ἀντίπαν.

Ἐρ: Διὰ ποίαν αἰτίαν;

Ἀπ: Ἡρώδης ὁ Ἀντίπας ἐνυμφεύθη τὴν Ἡρω-
διάδα τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ του, Φιλίππου,
διὰ τὸ ὅποιον, ὁ Βαπτιστὴς Ἰωάννης τὸν ἤλεγξε,

τοῦτο ἔκαμε τὴν Ἡρωδιάδα νὰ θυμωθῇ ἐναντίον του, καὶ νὰ καταπέσῃ τὸν Ἡρώδην νὰ τὸν φυλακώσῃ.

Ἐρ: Τὶ συνέβη εἰς τὸν Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν εἰς τὴν φυλακὴν;

Ἀπ: Ἀφοῦ ἔμεινεν ἐκεῖ κάμποσον καιρὸν, ἀπεκεφαλίσθη ἔπειτα ἐκ διαταγῆς τοῦ Ἡρώδου.

Ἐρ: Διατί ὁ Ἡρώδης διέταξε νὰ τὸν θανατώσωσιν;

Ἀπ: Μίαν ἡμέραν ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος χορεύουσα, ἤρετεν εἰς τὸν Ἡρώδην, καὶ ὤμωσεν, ὅτι ᾔθελε τῆς δώσῃ ὅ,τι ᾔθελε τοῦ ζητήσῃ, ἡ δὲ μήτηρ τῆς τὴν ἔκαμε νὰ ζητήσῃ τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἰωάννου εἰς ἓν πινάκιον, ὃ βατιλεὺς ἐλύπηθη μὲν, ἀλλὰ διὰ τὸν ὄρκον ἐδίδρυτε ν' ἀποκεφαλίσῃ.

Ἐρ: Πῶς ἔθρεψεν ὁ Ἰησοῦς τὸν λαόν, ὅταν τὸν ἠκολούθησαν εἰς τὴν ἔρημον;

Ἀπ: Ὁ λαὸς ἦταν ὑπὲρ τὰς πέντε χιλιάδας κατὰ τὸν ἀριθμὸν, καὶ εἶχον μόνον πέντε κρίθινα ψωμία, καὶ δύο ὀψάκια, ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς ἐδίδρυτε νὰ καθίσωσιν ὅλοι κατὰ γῆς, καὶ ἀφ' οὗ ἔφαγον, ὅτον ἠμπόρεταν, ἐτήκωσαν περιστεύματα τῶν πέντε κριθίνων ψωμίων, ἕως δώδεκα κοφίνια γεμάτα.

Κ Ε Φ. Ι.

Ἐρ: Τὶ ἦταν ἡ Μεταμόρφωσις;

Ἀπ: Ὁ Ἰησοῦς παρέλαβε τὸν Πέτρον, Ἰάκωβον

καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφόν του, εἰς ἐν ὑψηλὸν βουνὸν διὰ τὰ προτευχθῆ, καὶ ἐν ᾧ προστῆ-
χετο μετεμορφώθη, ἥτοι ἤλλαξε τὴν μορφήν
του, καὶ τὸ πρόσωπόν του ἔλαμψεν ὡς ὁ ἥλιος,
καὶ τὰ φορέματά του ἔγειναν λευκὰ ὡς τὸ φῶς,
καὶ ἐφάνη πρὸς αὐτὸν ὁ Μωϋσῆς, καὶ ὁ Ἡλί-
ας, ὁμιλοῦντες μετ' αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἐν φωτει-
νὸν σύννεφον τοὺς ἐπεκρίατεν ὄλως, καὶ φωνὴ
ἠκούσθη, λέγουσα, “οὗτος εἶναι ὁ υἱός μου ὁ
ἀγαπητός, εἰς τὸν ὅποιον ἀνεπαύσθηκα, αὐτοῦ
ἀκούετε.”

Ἐρ: Τί ἔκαμαν οἱ μαθηταί;

Ἀπ: Φοβηθέντες ἔπεσαν κατὰ πρόσωπον, ἀλλ' ὁ
Ἰησοῦς τοὺς ἐπίασε, καὶ τοὺς εἶπε σηκωθῆτε
ἐπάνω, καὶ μὴ φοβεῖσθε, καὶ ὅταν ἐστήκωσαν
τὰ ὀμμάτιάτων δὲν εἶδον κανένα ἄλλον, εἰμὴ
μόνον τὸν Ἰησοῦν.

Ἐρ: Διὰ ποίαν αἰτίαν ἐχθρεύοντο οἱ Ἰουδαῖοι τὸν
Ἰησοῦν;

Ἀπ: Διότι ἤλπιζον, ὅτι ὁ Μετσίας ἐλθὼν μέ-
γάλην ἐπίγειον πομπήν, ἔμελλε τὰ τοὺς ἐλευ-
θερώτη ἀπὸ τὸν ζυγὸν τῶν Ῥωμαίων, καὶ τὰ
κατασῆσθαι τὸ ἔθνος των, ὡς εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ
Δαβὶδ, καὶ Σολομῶντος, ὑπεράνω ὅλων τῶν
Βασιλειῶν τῆς γῆς· καὶ ἐπειδὴ ὁ Σωτὴρ μας
ἦλθε μὲ πρᾶον καὶ ταπεινὸν τρόπον, δὲν ἤθε-
λον τὰ πιεῦστωσιν ὅτι ἦτον ὁ Μετσίας, καὶ

τοτουτον προήλθεν ἡ λύσσωτων, ὥστε ἀπεφύγισαν νὰ τὸν φονεύωσιν.

Ἐρ: Τὸ ἤξευρε τοῦτο ὁ Ἰησοῦς;

Ἀπ: Μάλισα· καὶ προεῖπεν εἰς τοὺς μοθητάς του, ὅτι οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ Γραμματεῖς ἐμελλου νὰ τὸν θανατόσωσι, καὶ ὅτι ἤθελεν ἀνασηθῆν' τὴν τρίτην ἡμέραν, ἀλλ' ἐκεῖνοι δὲν τὸ ἐνόησαν, διότι καὶ αὐτοί, καθὼς καὶ οἱ Ἰουδαῖοι ἠλπίζον νὰ ἴδωσι τὸν διδάσκαλόν των ποτὲ βασιλέα ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἐρ: Ἐδοκίμασαν οἱ Ἰουδαῖοι νὰ λιθάτωσι τὸν Ἰησοῦν;

Ἀπ: Μάλισα· πολλὰκις, ἀλλ' ἐξέφυγεν ἀπὸ τὰς χεῖράς των.

Κ Ε Φ. ΙΑ.

Ἐρ: Διηγήσου μου τὸ θαῦμα τὸ ὁποῖον ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς ἀναστήσας τὸν Λάζαρον;

Ἀπ: Λάζαρος ὁ ἀδελφὸς τῆς Μάρθας, καὶ τῆς Μαρίας ἦτον ἀσθενής, καὶ αἱ ἀδελφαί του ἐσειλαν παρακαλοῦσαι τὸν Ἰησοῦν νὰ ἔλθῃ, ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς δὲν ὑπῆγεν ἕως οὗ ἐκατάλαβεν, ὅτι ὁ Λάζαρος ἀπέθανε, καὶ ὅταν ὑπῆγεν ἐζήτητε νὰ τὸν ὀδηγήσωσιν εἰς τὸν τόπον, ὅπου τὸν εἶχον θάψειν, καὶ εἶπε νὰ ἐκβάλωσι τὴν πέτραν, ἥτις ἔκειτο εἰς τὸ σόμιον τοῦ σπηλαίου, τὴν ὁποίαν ἄφ' οὗ ἐκβαλαν, ἐκραξεν ὁ Ἰησοῦς μὲ

μεγάλην φωνήν, Λάζαρε, ἔλα ἔξω, καὶ ἐκείνος ἐκβῆκεν ἔξω μὲ τὰ σάβανά του, καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε, λύσατέ τον, καὶ ἀφήσατέ τον, καὶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους ὅτινες εἶδον ταῦτα, ἐπίστευταν εἰς αὐτόν.

Ἐρ: Τί ἰδιαιτέρον σημεῖον σεβασμοῦ ἔδειξεν ἡ Μαρία πρὸς τὸν Ἰησοῦν εἰς τὴν Βηθανίαν;

Ἀπ: Ἐν ᾧ ἐδεικνύτε μ' ἓνα ἄνθρωπον ὀνομαζόμενον Σίμωνα, ὅς τις εἶχε καλέσειν καὶ τὴν Μαρίαν, καὶ τὴν Μάρθαν, καὶ τὸν Λάζαρον εἰς τὸ δεῖπνον, ἡ μὲν Μάρθα ὑπηρετοῦσε τὸν Κύριόν μας, ἡ δὲ Μαρία ἔλαβε ἓν κιβώτιον πολυτίμου μύρου, καὶ τὸ ἔχυτεν ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλὴν του, καὶ ἔπειτα ἤλειψε καὶ τοὺς πόδας του, καὶ τοὺς ἐσπόγγιζε μὲ τὰ μαλλιά της.

Ἐρ: Ἀγτεῖπε κανεῖς εἰς τοῦτο τὸ ὁποῖον ἡ Μαρία ἔκαμε;

Ἀπ: Μάλιστα Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἰς τῶν ἀποστόλων τοῦ Κυρίου μας, ὅς τις ἦτο κακὸς ἄνθρωπος, εἶπεν, ὅτι τὸ μῦρον ἠδύνατο νὰ πωληθῇ διὰ πολὺ ἀργύριον, καὶ νὰ διαδοθῇ εἰς τοὺς πτωχοὺς, ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς ἐπῆνενε τοῦτο καὶ εἶπε, τοὺς πτωχοὺς πάντοτε τοὺς ἔχετε μαζύ σας, καὶ ὅπῃκα θέλετε δύνασθε νὰ τοὺς ἀγαθοποιῆτε, ἀλλ' ἐμὲ δὲν μ' ἔχετε πάντοτε.

Ἐρ: Ἐμβῆκεν ὁ Ἰησοῦς μετὰ θριάμβου εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ;

Ἀπ: Μάλιστα, εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς του ὑπάγετε εἰς τὸ ἀντικρυνὸν χωρίον, καὶ θέλετε εὐρεῖν ἐκεῖ ὄνον δεμένον, καὶ πωλᾶριον, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον ὃν ἀνέβη ποτὲ κανεῖς, λύτατέ το καὶ φέρετέ με το, καὶ ἂν κανεῖς σᾶς εἴπη τίποτε, θέλετε τοῦ εἰπεῖν ὁ Κύριος τὸ χρειάζεται καὶ ἐκεῖνος θέλει τὸ ἀποσεῖλιν ἀμέσως;

Ἐρ: Ἐκαμαν οἱ μαθηταὶ ὡς τοὺς ἐπαράγγειλεν ὁ Ἰησοῦς.

Ἀπ: Ναί· ἔφεραν τὸ πωλᾶριον, καὶ ἔβαλαν ἐπάνω του τὰ φορέματά των, καὶ ἐκάθισεν ὁ Ἰησοῦς ἐπάνω, καὶ πολλοὶ ἔσρωνον τὰ φορέματά των εἰς τὸν δρόμον, ἄλλοι πάλιν ἔκοπταν κλάδους δένδρων, καὶ τοὺς ἔσρωνον, καὶ ἔκραζαν ὅλοι, Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου.

Ἐρ: Ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἐπλητίασεν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ τί ἔκαμεν;

Ἀπ: Ἐκλαυτε διὰ τὴν πόλιν, καὶ προεῖπεν, ὅτι ἔμελλε νὰ κατασραφῇ ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους.

Κ Ε Φ. ΙΒ.

Ἐρ: Ποῖος ἦτον ἐκεῖνος ὃς τις ἐπεχείρησε νὰ παραδώτῃ τὸν Ἰησοῦν, εἰς τοὺς Ἀρχιερεῖς, καὶ Γραμματεῖς καὶ Πρεσβυτέρους τοῦ λαοῦ, ὥς νὰ τὸν φονεύωσιν;

Ἀπ: Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἰς τῶν δώδεκα μα-

θητῶν, οὗτος ἐσυμφώνησε νὰ τοὺς τὸν παρα-
δώσῃ διὰ τριάκοντα ἀργύρια, καὶ ἔκτοτε ἐξή-
τει εὐκαιρίαν νὰ τὸν προδώτῃ.

Ἐρ: Ἡξέυρεν ὁ Ἰησοῦς τὰ τρέξαντα μεταξὺ τῶν
Ἀρχιερέων καὶ τοῦ Ἰούδα;

Ἀπ: Μάλιστα· διότι ἦτο καρδιογνώστης· ἡξέυρεν
ἀκόμι ὅτι καὶ ἡ ὥρα ἦτο πλησίον ὅτε, κατὰ
τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς ἔπρεπε νὰ βάλῃ τὴν
ζωὴν του διὰ τὰς ἁμαρτίας τοῦ κόσμου, καὶ
ἐπεθύμησε νὰ φάγῃ τὸ Πάσχα μετὰ τῶν μα-
θητῶν του.

Ἐρ: Τί ἦτον αὕτη ἡ ἑορτὴ τοῦ Πάσχα;

Ἀπ: Ἑορτὴ συσημμένη πρὸς ἀνάμνησιν τῆς ἀπε-
λευθερώσεως τῶν Ἰουδαίων ἀπὸ τῆς δουλείας
τῆς Αἰγύπτου, ὅποτε ὁ ἐξολοθρευτὴν Ἀγγελος
ἐν ᾧ ἐθανάτωνε τοὺς πρωτοτόκους τῆς Αἰ-
γύπτου παρέδραμε τὰς οἰκίας τῶν Ἰσραηλι-
τῶν, αἵτινες ἦταν σημαδευμένοι μὲ τὸ αἶμα
ἐνὸς ἀρνίου.

Κ Ε Φ. ΙΓ΄

Ἐρ: Ὅποιον ἦτο τοῦτο τὸ ἀρνίον;

Ἀπ: Ἀρνίον ἄμωμον, καὶ ἀκηλίδωτον τὸ ὅποιον
ἔσφαζον, καὶ ἔτρωγον τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα,
καὶ τὸ ὅποιον ἦτον ἔμβλημα τοῦ Κυρίου μας,
ὅς τις ἐξασυρώθη διὰ τὰς ἁμαρτίας τοῦ Κόσμου.

Ἐρ: Ἐδείξεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τοὺς μαθητάς του

κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα, ὅτι ἐγνώριζεν ἐκεῖνον τὸν μαθητὴν, ὅς τις ἔμελλε νὰ τὸν προδῶται;

Ἀπ : Μάλιστα εἶπεν, ὅτι θέλει εἰσθαι ἐκεῖνος ὁ ἀπόστολος πρὸς τὸν ὁποῖον ἤθελε δώτειν τὸ φωμίον βουτημένον, ἔδωτε δὲ τὸ βουτημένον φωμίον εἰς τὸν Ἰούδαν, ὅς τις μετ' ὀλίγον ἐξῆλθεν.

Ἐρ : Ποῦ ὑπῆγεν ὁ Ἰησοῦς μετὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα;

Ἀπ : Εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν, ὅπου ὁ Σίμων Πέτρος ὠμωτε τοῦ Κυρίου μας, ὅτι ἤθελε διαμείναι πιστὸς πρὸς αὐτόν, ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπεν, Ἀληθινὰ σοὶ λέγω, Πέτρε, πρὶν κράξῃ ὁ πετεινὸς θέλεις μ' ἀρνηθῆναι τρεῖς.

Ἐρ : Τί ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς μετὰ ταῦτα;

Ἀπ : Ὑπῆγεν εἰς ἓνα κήπον τῆς Γεσσημανῆ, ὅπου διέτριψε προσευχόμενος, καὶ ἡ συλλογὴ τῶν ὄσων ἔμελλεν ἐντὸς ὀλίγου νὰ πάθῃ, τὸν ἐρρίψεν εἰς μίαν τοιαύτην ἀγωνίαν, ὥστε ὁ ἰδρῶς ἐτρέχεν ἀπὸ τὸ πρόσωπόν του, ὡς ῥαυίδες αἱματος, μ' ὅλον τοῦτο ἀπεφάσιτε θεληματικῶς νὰ ὑποκύψῃ εἰς ταῦτα τὰ βάσανα, διὰ τὸ ἀνθρώπινον γένος, καὶ εἶπε, Πάτερ, ἅς γίνῃ τὸ ἰδικόν σου θέλημα, καὶ ὄχι τὸ ἰδικόν μου.

Κ Ε Φ. ΙΑ.

Ἐρ : Πῶς ἐπρόδωσεν ὁ Ἰούδας τὸν Ἰησοῦν Χριστόν;

Ἀπ: Ἦλθε μ' ἐν τάγμα στρατιωτῶν, καὶ ἁξιωματικῶν, μὲ φανούς, καὶ λαμπάδας, καὶ ἄρματα, καὶ ἐπληθίασεν τὸν Ἰησοῦν διὰ τὰ τὸν φιλήσῃ, ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπεν, Ἰούδα, μὲ φίλημα παραδίδεις τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἀφ' οὗ τὸν ἠρώτησε ποῖον ἐζήτουν, παρεδόθη εἰς τὰς χεῖράς των, καὶ ἐκεῖνοι τὸν ἔδεσαν, καὶ τὸν ἔφεραν πρὸς τὸν Καϊάφην τὸν Ἀρχιερέα.

Ἐρ: Ὁ Πέτρος ἠκολούθησε τὸν Ἰησοῦν;

Ἀπ: Ναί, ἀλλ' ὅταν τὸν ἠρώτησαν, ἐὰν ᾔτουν εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν τοῦ τὸν ἠρνήθη, καὶ ἀφ' οὗ τρεῖς τὸν ἠρνήθη ἔκραξεν ὁ πετεινός, τότε ὁ Ἰησοῦς ἐγύμισε καὶ τὸν εἶδε, καὶ ὁ Πέτρος ἐνθυμήθη τοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους τοῦ εἶχεν εἰπεῖν καὶ ἐξελθὼν ἔκλαυσε πικρῶς.

Ἐρ: Πῶς μετεχειρίσθησαν τὸν Ἰησοῦν οἱ Ἀρχιερεῖς;

Ἀπ: Ἐμίσθωσαν ψευδομάρτυρας ἐναντίου του, ἀλλὰ δὲν ἠμπόρεσαν νὰ τοῦ προσάψωσιν ἔγκλημα, ὅταν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν ἑαυτὸν, υἱὸν Θεοῦ, τότε τὸν ἐκατηγόρησαν ὡς βλασφημῆσαντα, καὶ εἶπον ὅτι ᾔτουν ἅγιος θανάτου, καὶ οἱ ἄνθρωποι, ὅτινες τὸν ἐκράτουν τὸν ἐπερίπαιζαν, καὶ ἔπτυν εἰς τὸ πρόσωπόν του καὶ τὸν ἐγρόθιζον, ἄλλοι δὲ πάλιν τὸν ἐρράπιζον, ὁ δὲ Ἰησοῦς ὑπέφερε μ' ὑπομονὴν ὅλας ταύτας τὰς ὕβρεις, διὰ τὸ ἀνθρώπινον γένος.

Ἐρ : Κατεδικάσθη τέλος πάντων ὁ Ἰησοῦς εἰς θάνατον ;

Ἀπ : Ἐφέρθη πρῶτον ἔμπρὸς εἰς τὸν Πιλάτον καὶ Ἡρώδην, ὁ δὲ Πιλάτος ἐπροσπάθησε νὰ καταπείτῃ τοὺς Ἰουδαίους νὰ τὸν ἀπολύτῳσιν, ἀλλ' ἐκεῖνοι ἀνέκραζον, ὥς σαυρωθῇ, καὶ ὁ Πιλάτος διὰ νὰ τοὺς εὐχαρισήσῃ ἐδιόρισε νὰ τὸν μασιγώσῳσιν ;

Ἐρ : Τί ἔκαμαν οἱ στρατιῶται ὅτινες ἐμασιγῶσταν τὸν Ἰησοῦν.

Ἀπ : Ἐπλεξαν σέφανον ἀπὸ ἀκάνθια, καὶ τὸν ἔβαλαν εἰς τὴν κεφαλὴν του, καὶ τοῦ ἔδωσαν ἓν καλάμιον εἰς τὴν δεξιὰν χεῖρα, καὶ τὸν ἔνδυσαν μὲ πορφύραν καὶ γονατίσαντες ἔμπροσθεν του τὸν ἐπερίκαιζον λέγοντες, χαῖρε, Βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων.

Ἐρ : Εὐχαριστήθησαν οἱ Ἰουδαῖοι μὲ τοῦτο ;

Ἀπ : Ὁχι, ἐξηκολούθουν κράζοντες, σαύρωσέ τον, σαύρωσέ τον, τότε βλέπων ὁ Πιλάτος ὅτι θέν ἡθύνατο νὰ κατορθώσῃ τίποτε, τοὺς τὸν παρέδωκε νὰ τὸν σαυρώσωσιν.

Ἐρ : Ὅταν εἶδεν ὁ Ἰούδας ὅτι ὁ Ἰησοῦς κατέδικάσθη εἰς θάνατον τί ἔκαμεν ;

Ἀπ : Μετενόησε καὶ ἐπιστρέψας τὰ τριάντα ἀργύρια εἰς τοὺς Ἀρχιερεῖς, καὶ Πρεσβυτέρους τὰ ἔφριψε κατὰ γῆς, μετὰ εἰς τὸν ναὸν καὶ ὑπῆγε καὶ ἐκρεμάσθη.

Ἐρ: Τὶ τὰ ἔκαμαν τὰ ἀργύρια οἱ Ἀρχιερεῖς;
 Ἀπ: Ἦγόραταν τὸ χωράφιον τοῦ Κεραμέως μὴ
 αὐτὰ διὰ τὰ θάπτωσιν εἰς αὐτὸ τοὺς ξένους,
 καὶ ἔκτοτε ὠνομάσθη ἐκεῖνο τὸ χωράφιον, χω-
 ράφιον αἱματος.

Κ Ε Φ. ΙΕ.

Ἐρ: Ποῦ ἐθανάτωσαν τὸν Ἰησοῦν;

Ἀπ: Εἰς ἓνα τόπον ὀνομαζόμενον Γολγοθᾶ, ἡ
 Κρανίου τόπον, ἐπὶ παρουσίᾳ πολλοῦ πλήθους
 ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν.

Ἐρ: Πῶς τὸν ἐθανάτωσαν;

Ἀπ: Τὸν ἐσαύρωσαν, ἤτοι τὸν ἐτάνισαν ἐπάνω
 εἰς ἓνα σταυρὸν, καρφώσαντες τὰς χεῖρας καὶ
 τοὺς πόδας του.

Ἐρ: Μόνον, ἐσαύρωσαν τὸν Ἰησοῦν;

Ἀπ: Ὁχι, ἀλλὰ καὶ δύο ληστὰς μετ' αὐτοῦ, ἓνα
 ἀπὸ τὰ θεξιά καὶ ἄλλον ἀπὸ τὰ ἀρισερά.

Ἐρ: Τί παράδειγμα ὑπομονῆς καὶ συγχωρήσεως
 μᾶς ἔδωκεν ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τοῦ σταυροῦ;

Ἀπ: Παρεκάλεισε διὰ τοὺς φονεῖς του, λέγων, Πά-
 τερ συγχώρησέ τους διότι δὲν ἐξεύρουν τί κά-
 μουν.

Ἐρ: Τί δὲ ἔγραψεν ὁ Πιλάτος ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ
 Σταυροῦ;

Ἀπ: “Οὗτος εἶναι ὁ Ἰησοῦς ὁ Βασιλεὺς τῶν
 Ἰουδαίων.”

Ἐρ : Πῶς ἐφέρθησαν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτὸν ἐν ᾧ ἐκρέματο εἰς τὸν σταυρὸν ;

Ἀπ : Τὸν ὠνειδίζον, λέγοντες, εἴαν ᾗται ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ κατάβα ἀπὸ τὸν Σταυρὸν, καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ Γραμματεῖς τὸν ἐπερίπαιζον, λέγοντες· ἄλλους ἔσωτε τὸν ἑαυτὸν τοῦ δὲ δὲν δύναται νὰ σώτῃ.

Ἐρ : Οἱ δὲ λησαί τι ἔλεγον ;

Ἀπ : Ὁ εἰς τὸν ὠνειδίζεν, ἀλλ' ὁ ἄλλος μετανοήσας, εἶπεν τοῦ Ἰησοῦ, ἐνθυμήσου με Κύριε, ὅταν ἔλθῃς εἰς τὴν βασιλείαν σου.

Ἐρ : Ὁ δὲ Ἰησοῦς τι τοῦ ἀπεκρίθη ;

Ἀπ : Ἀληθινά, σοὶ λέγω, σήμερον θέλεις εἶσθαι μαζύ μου εἰς τὸν Παράδεισον.

ΚΕΦ. Ις.

Ἐρ : Τι συνέβη κατὰ τὴν σιγήμην τοῦ Θανάτου τοῦ Ἰησοῦ ;

Ἀπ : Ἡ γῆ ἐσεισθη, αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, καὶ σκοτὸς ἐκάλυψε τὴν γῆν διὰ τρεῖς ὥρας.

Ἐρ : Ἐχομεν καμμίαν ἐπίσημον ἀπόδειξιν, τοῦ ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἀπέθανε, πρὶν νὰ ξεκρεμασθῇ τὸ σῶμά του ἀπὸ τὸν σταυρὸν ;

Ἀπ : Μάλισα, οἱ στρατιῶται ἀντι' νὰ τσακίσωσι τὰ σκέλη τοῦ Ἰησοῦ, καθὼς ἔκαμαν τῶν δύω ληστῶν τῶν συσταυρωθέντων, ἐπειδὴ τὸν εἶδον ἦδη ἀποθαμμένον, ἐτρύπησαν τὴν πλευράν του

μέ λόγχην, ὅθεν ἐξήλθεν αἷμα καὶ νερόν,
διὰ τοῦ ὁποίου τούτου ἐπληρώθησαν δύο ἀξιο-
σημεῖωται προφητεῖαι ἀφορῶσαι τὸν σωτῆρα μας.

Ἐρ: Ποῖαι ἦσαν αὗται αἱ προφητεῖαι;

Ἀπ: "Ὅτι κόκκαλον αὐτοῦ δὲν θέλει τσακιθῆν·
καὶ πάλιν, θείλουσιν ἰδεῖν εἰς ἐκείνον τὸν
ὁποῖον ἐλόγχευταν.

Ἐρ: Ἐπληρώθη καὶ καμμία ἄλλη προφητεία
ἀξιοσημεύτως, κατὰ τὴν σαύρωσιν τοῦ Σω-
τῆρος μας;

Ἀπ: Μάλιστα· οἱ σφατιῶται ὅτινες τὸν ἐσαύ-
ρωσαν διεμοιράσθησαν τὰ φορέματά του με-
ταξύ των, καὶ ἔρριψαν λαχνούς διὰ τὸν χι-
τῶνά του, ὅς τις ἦτον ἕλος πλεκτός.

Ἐρ: Ποία ἦτον ἡ προφητεία, τὴν ὁποίαν οὗτοι
ἀγνοοῦντες ἐπλήρωσαν;

Ἀπ: "Ἐμοιράσθησαν τὰ φορέματά μου μεταξύ-
των, καὶ εἰς τὸ ἐνδυμά μου ἔρριψαν λαχνούς."

ΚΕΦ. ΙΖ.

Ἐρ: Ἀπὸ ποῖου ἐνταφιάσθη ὁ Ἰησοῦς;

Ἀπ: Ἀπὸ τὸν ἐξ Ἀριμαθαίας Ἰωσήφ, ἄνθρωπον
πλούσιον, ὃς τις ἐζήτησε τὸ σῶμά του ἀπὸ τὸν
πλάτον, καὶ πετιτυλίξας τὸ εἰς τινδύνα μὲ ἀρώ-
ματα, τὸ ἔβαλεν εἰς ἕνα τάφον πεδωκημένον εἰς
τὴν πέτραν, καὶ ἐκύλησε μίαν μεγάλην πέτραν
εἰς τὸ στόμιον τοῦ τάφου.

Ἐρ : Ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἀρχιερεῖς δὲν ἐπίστευον, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἡμπόρει ν' ἀνασθηῇ μετὰ τρεῖς ἡμέρας, τὶ ἕκαμην φοβούμενοι μήπως καὶ οἱ μαθηταί του τὸν κλέψωσι διὰ νυκτός.

Ἀπ : Ἐδιόρισαν φυλακὴν νὰ ἐπαγρυπνῇ καὶ ἐσφράγισαν τὴν πέτραν ἀσφαλίσαντές την.

Ἐρ : Ἀνέστη ὁ Ἰησοῦς ὡς προεῖπεν ;

Ἀπ : Μάλιστα τὴν αὐγὴν τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, Ἄγγελος τοῦ Κυρίου κατέβη ἀπὸ τοῦ Οὐρανό, καὶ ἀπεκύλησε τὴν πέτραν ἀπὸ τὸ μνημα, οἱ δὲ φύλακες ἀπὸ τοῦ φόβου των ἔμειναν ἡμιθανεῖς, καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀνέστη, χωρὶς κανεῖς νὰ τὸν ἴδῃ πῶς.

Κ Ε Φ Ι Η .

Ἐρ : Ποῖος πρῶτος ἀνεκάλυψεν ὅτι τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου μας, ἔλκειψεν ἀπὸ τὸν τάφον ;

Ἀπ : Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ ἡ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ, αἰτινες ἦλθον μέτινας ἄλλας γυναῖκας πρὸς τὸ μνημα ν' ἀλλεῖψωσι μὲ μύρα τὸ σῶμά του.

Ἐρ : Τὶ ἕκαμεν ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία ὅταν εὗρεν τὸν Ἰησοῦν ἐλλείποντα ;

Ἀπ : Ἐτρεξε πρὸς τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην, λέγουσα· ἐπῆραν τὸν Κύριον, καὶ δὲν ἐξεύρομεν ποῦ τὸν ἔβαλαν· καὶ ἐν ᾧ γυναῖκες τινες ἐμβῆκαν εἰς τὸ μνημα, δύο ἄγγελοι

ἐσάθησαν πληθόντων μὲ λαμπρά φορέματα,
καὶ τῶν εἶπον, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἀνέστη.

Ἐρ: Πρὸς ποῖον ἐφάνη ὁ Ἰησοῦς μετὰ τὴν ἀνά-
στασίν του;

Ἀπ: Πρὸς Μαρίαν τὴν Μαγδαληνὴν ἐν ᾗ ἐσέ-
κετο πλησίον τοῦ μνήματος, ἀλλὰ δὲν τὸν ἐγνώ-
ρισε, ἕως ὅτου ἐκεῖνος τὴν ἔκραξεν ἐξ ὀνόματος,
εἰπὼν εἰς αὐτὴν, καὶ τὰς ἄλλας γυναῖκας τὰς
ὁποίας ὑπήντησεν, νὰ ὑπάγωσι πρὸς τοὺς μα-
θητάς του, καὶ νὰ τῶν εἰπωσι νὰ ἀπέλθωσιν
εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ὅπου ἤθελον τὸν ἰδεῖν.

Ἐρ: Ἐπίσειπταν οἱ μαθηταὶ ὅτι ἡ γυναῖκα εἶχεν
ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν.

Ἀπ: Ὁχι.

ΚΕΦ. ΙΘ.

Ἐρ: Τί ἔκαμαν οἱ Ἀρχιερεῖς ὅταν ἤκουσαν τὴν
ἀνάστασιν τοῦ Ἰησοῦ;

Ἀπ: Ἐδωροδόκησαν τοὺς γρατιώτας, διὰ νὰ
εἰπωσιν ὅτι οἱ μαθηταὶ τοῦ ἐλθόντες τὴν νύ-
κτα, ἐν ᾗ αὐτοὶ ἐκοιμῶντο τὸν ἔκλεψαν, καὶ
διεδόθη εἰς τοὺς Ἰουδαίους τοιαύτη ἰδέα ἕως
τὴν σήμερον.

Ἐρ: Πῶς ἐφάνη τὸ πρῶτον ὁ Ἰησοῦς εἰς τοὺς
μαθητάς του;

Ἀπ: Ἐν ᾗ αἱ θύραι ἦσαν κλεισαὶ τῆς οἰκίας,
εἰς τὴν ὁποίαν οἱ μαθηταὶ ἦσαν συνηθρευσμέ-

νοι φοβούμενοι τοὺς Ἰουδαίους ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐστάθη εἰς τὴν μέσην των, καὶ εἶπε, εἰρήνη ὑμῖν· καὶ τοὺς ἔδειξε τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευράν του·

Ἐρ : Ἦσαν ὅλοι οἱ μαθηταὶ ἐκεῖ τότε ;

Ἀπ : Ὁ Θωμᾶς μόνον ἔλλειπεν, ὅς τις ἐπεῖτα δὲν ἐπίστευε τοὺς λόγους τῶν μαθητῶν, ὅτινες τοῦ ἔλεγον ὅτι εἶδον τὸν Κύριον, μετὰ ὁκτὼ ὁμῶς ἡμέρας, ἐφάνη πάλιν εἰς τοὺς μαθητάς του ὁ Ἰησοῦς, ἐν ᾧ καὶ ὁ Θωμᾶς ἦτο μαζὺ των·

Ἐρ : Ἐπίστευτέ τότε ὁ Θωμᾶς ;

Ἀπ : Τοῦ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς φέρε τὸν δάκτυλόν σου καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ ψηλάφισον τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ γίνεταί ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός· τότε εἶπεν ὁ Θωμᾶς πρὸς αὐτόν, Σὺ εἶσαι ὁ Κύριός μου, Σὺ εἶσαι ὁ Θεός μου.

Ἐρ : Πόσον καιρὸν διέτριψεν ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τῆς γῆς μετὰ τὴν ἀνάστασίν του ;

Ἀπ : Τεσσαράκοντα ἡμέρας ἐντὸς τοῦ ὁποῦ τουτου καιροῦ ἐφάνη εἰς τὴν Γαλιλαίαν μίαν φοράν, πρὸς πεντακοσίους περίπου ἄνδρας, καὶ ἔδωκε πολλὰς ἀναμφιβόλους ἀποδείξεις τοῦ ὅτι ἦτο ζῶν.

Ἐρ : Τί ὑπεσχέθη ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς μαθητάς του πρὶν τῆς ἀναλήψεώς του ;

Ἀπ : Ὅτι ἤθελεν ἀποσείλιν τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἐπάνω εἰς αὐτοὺς, καὶ τῶν εἶπε νὰ περιμένωσιν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἕως ὅτου νὰ τῶν

ἔλθῃ, καὶ τότε νὰ ὑπάγωσι, καὶ νὰ βαπτίζωσιν ὅλα τὰ ἔθνη εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ἐρ: Εἰς ποῖον τόπον ἦτον ὁ Ἰησοῦς ὅταν ἀνελήφθῃ εἰς τοὺς Οὐρανοὺς;

Ἀπ: Εἰς τὴν Βηθανίαν μετὰ τῶν μαθητῶν του, τοὺς ὁποίους ἀφ' οὗ εὐλόγησεν, ἐχωρίσθη ἀπ' αὐτῶν, ὑψώθη, καὶ σύννεφον τὸν ἔκαμιν ἄφαντον ἀπ' ἐμπροσθέν των, καὶ τὸν ἔφερεν εἰς τὸν Οὐρανὸν, ὅπου ἐκάθιστε πρὸς δεξιὰν τοῦ Πατρὸς.

Ἐρ: Ποῖον ἐδιάλεξαν οἱ Μαθηταὶ ἀπόστολον ἀντὶ τοῦ Ἰούδα τοῦ Ἰσκαριώτου;

Ἀπ: Τὸν Ματθαίον.

Ἐρ: Κατὰ ποίαν ἡμέραν κατέβη τὸ ἅγιον Πνεῦμα εἰς τοὺς μαθητάς;

Ἀπ: Τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, ἑορτὴν μεγάλην τῶν Ἰουδαίων, ἐν ᾗ οἱ μαθηταὶ ἦσαν συνηγμένοι εἰς ἓν μέρος.

Ἐρ: Πῶς κατέβη τὸ Ἅγιον Πνεῦμα;

Ἀπ: Φωνὴ ἐκβῆκεν ἀπὸ τοῦ Οὐρανοῦ, ὡς κίνημα σφοδροῦ ἀνέμου, καὶ ἐφάνησαν εἰς τοὺς μαθητάς ὡς χωρισμέναι πύριναι γλῶσσαι, καὶ ἐκάθισαν εἰς καθένα ἀπ' αὐτοὺς, καὶ ἐγεμίσθησαν ὅλοι ἀπὸ ἁγίου Πνεύματος, καὶ ἤρχισαν νὰ ὁμιλῶσι γλώττας ἀγνώστους εἰς αὐτοὺς τὸ πρῖν.

Κ Ε Φ. Κ.

Ἐρ : Τίνες συνέγραψαν τὰς διαφόρους ἐπισολάς;

Ἀπ : Οἱ Ἀπόστολοι Παῦλος, Ἰάκωβος, Ἰωάννης
Ἰούδας, καὶ Πέτρος.

Ἐρ : Διατί ἔγραψαν οὗτοι τὰς ἐπισολὰς ταύτας;

Ἀπ : Διὰ νὰ διδάξωσι τοὺς ὅσους εἶχον μετα-
τρέψειν προτοῦ, καὶ νὰ τοὺς κρατῶσιν εἰς τὴν
πίσιν, ἐν ᾧ καιρῷ ἔλλειπον μακρὰν ἀπ' αὐτῶν
καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ τῶν ὁμιλήσωσι κατὰ πρό-
σωπον.

Ἐρ : Ἀπὸ ποῖον καὶ πρὸς ποίους ἐγράφη ἡ πρώτη
Ἐπιστολή;

Ἀπ : Ἡ Πρώτη ἐπιστολή ἐγράφη ἀπὸ τὸν Ἀπό-
στολον Παῦλον, πρὸς τοὺς Ῥωμαίους, καὶ
διδάσκει τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς Ἑθνικοὺς, νὰ
λησμονήσωσι τὰς πρώτας περὶ θρησκείας δια-
φοράς των, καὶ νὰ πισεύσωσι πρὸς τὸν Ἰησοῦν
Χριστὸν, καὶ νὰ ζητῶσιν ἀπὸ τὸ ἔλεός του τὴν
σωτηρίαν των.

Ἐρ : Πρὸς ποίους ἄλλους ἔγραψεν ἐπισολὰς ὁ
Ἀπόστολος Παῦλος;

Ἀπ : Ἐγραψε δύο ἐπισολὰς πρὸς τοὺς Κοριν-
θίους, μίαν πρὸς τοὺς Γαλάτας, ἄλλην πρὸς
τοὺς Ἐφεσίους, μίαν πρὸς τοὺς Κολοσσαεῖς,
καὶ δύο πρὸς τοὺς Θεσσαλονικεῖς· ἔγραψε δὲ,
καὶ δύο ἐπισολὰς πρὸς τὸν μαθητὴν του τὸν

Τιμόθεον, μίαν πρὸς τὸν Τίτον, καὶ μίαν πρὸς τὸν Φιλήμονα.

Ἐρ: Διατί ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἔγραψε πρὸς τοὺς Κορινθίους.

Ἀπ: Ἐγραψεν ἀποδεικνύων εἰς αὐτοὺς, πόσον ἄτοπον ἦτο νὰ διχονοῶσι μεταξύ των, καὶ τοὺς ἠλεγξε διὰ τὰς διαιρέσεις καὶ διχοσασίας αἰτινες ἠκολούθησαν εἰς τὴν ἀπουσίαν του.

Ἐρ: Ποῖαι ἦσαν αὗται αἱ διχόνοιαι;

Ἀπ: Τινὲς ἐκ τῶν Κορινθίων ἔλεγον ὅτι ἠκολούθουν τὴν διδασκαλίαν τοῦ Παύλου, ἄλλοι ἐκήρυττον ἑαυτοὺς ὁπαδοὺς τοῦ Ἀπολλῶ, καὶ ἄλλοι τοῦ Κηφᾶ.

Ἐρ: Πῶς τοὺς ἐπιπλήττει ὁ Παῦλος διὰ τοῦτο,

Ἀπ: Ἀποδεικνύει ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι εἷς, καὶ ἡ θρησκεία του μία, καὶ εἴτε ὁ Παῦλος, εἴτε ὁ Ἀπολλῶς, εἴτε ὁ Κηφᾶς ἐφύτευεν, ὁ Θεὸς ὁμῶς ἠύξησεν.

Ἐρ: Ἐπὶ τίνων περιστάσεων ἐγράφησαν αἱ ἄλλαι ἐπιστολαὶ τοῦ Παύλου;

Ἀπ: Αἱ περιστάσεις ἦσαν διάφοροι, ἀλλ' ὁ σκοπὸς ὧν ἦτον ὁ αὐτός, ἤγουν, νὰ ἐφελκύσῃ ἐκείνους πρὸς τοὺς ὁποίους ἔγραψεν, εἰς τὴν ἐνθερμὸν πίσιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ νὰ τοὺς σηρίξῃ εἰς τὴν πρὸς τὰς θείας Ἐντολὰς ὑπακοήν.

Ἐρ : Ἀπὸ ποῖον ἐγράφη ἡ πρὸς Ἑβραίους ἐπισολή ;

Ἀπ : Ὁ Συγγραφεὺς δὲν ἀναφέρεται ποῦποτε , περιγράφεται δὲ εἰς αὐτὴν κυρίως , ἡ μεταξὺ Χριστιανικῆς καὶ Λευιτικῆς ἱερατείας διαφορά , καὶ δεικνύει τὴν ὑπεροχὴν τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας ὡς ἐκ τῆς ἀπλότητος καὶ καθαρότητός της .

Ἐρ : Πρὸς ποῖον ἐγράφη ἡ καθολικὴ Ἐπιστολὴ τοῦ Ἀποστόλου Ἰακώβου .

Ἀπ : Δὲν ἐγράφη πρὸς ἰδιαιτερόν τι ὑποκείμενον , ἢ πόλιν , ἀλλὰ γενικῶς πρὸς ὅλους τοὺς Ἰουδαίους , τοὺς ἐσκορπισμένους εἰς διαφόρους τόπους , ὅθεν καὶ ὀνομάζεται **Καθολικὴ ἐπιστολή** , τοῦ Ἀποστόλου Ἰακώβου .

Ἐρ : Καθολικαὶ ἦσαν αἱ πρὸς τοὺς Ἰουδαίους δύο ἐπιστολαὶ τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου .

Ἀπ : Διάφοροι γινώμαι εἶναι περὶ τούτου , πιθανὸν ὅμως νὰ ἐγράφησαν πρὸς τοὺς Χριστιανούς Ἰουδαίους , καὶ γενικῶς πρὸς τοὺς Χριστιανούς τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰς ἐπιστολάς ταύτας τόπων .

Ἐρ : Πόσαι ἐπιστολαὶ ἐγράφησαν ἀπὸ τὸν Ἀπόστολον Ἰωάννην ;

Ἀπ : Τρεῖς ἡ Α΄ Καθολικὴ ἐπιστολή , ἡ Β΄ ἡ γραφεῖσα πρὸς μίαν Κυρίαν , ἣτις ἦτον ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν του , νοθετοῦσά την ν' ἀναθρέψῃ τὰ τέκνα της , εἰς τὰς ἀληθεῖς τῆς

Θρησκείας καὶ τῆς ἀρετῆς ἀρχάς· καὶ ἡ Γ.
ἡ πρὸς τὸν Γάϊον, τὸν καθηγητὴν τοῦ Εὐαγ-
γελλίου, τὸν ὁποῖον ἐπαινεῖ ὁ Ἰωάννης, διὰ τὴν
πρὸς τὸν Χριστὸν πίσιν του καὶ φιλοξενίαν.

Ἐρ: Τί περιέχει ἡ Καθολικὴ ἐπιστολὴ τοῦ Ἰούδα
καὶ πρὸς ποῖον διευθύνεται;

Ἀπ: Διευθύνεται πρὸς ὅλας τὰς Χριστιανικὰς
ἐκκλησίας παραγγέλουσά τας πρὸ πάντων ν'
ἀνθίστανται κατὰ τῶν Φατριάσων, καὶ νὰ ἐνό-
νωνται πρὸς ὑπεράρτισιν τῆς πίστεώς των.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΤΕΛΟΣ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000023990

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

